

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

Požrtina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 44 (12.369)

Trst, petek, 21. februarja 1985

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

V križišču

BOJAN BREZIGAR

Vsaka kraška domačija je živ dokaz, kako je bil naš človek že od nekdaj navezan na kamen. Kamniti oboki, zidovi, stare kraške strehe, mize, klopi, sklede, možnarji in še marsikaj, vse je bilo izdelano iz kamna v času, ko je moralo za vsak, še tako majhen izdelek ure in ure peti kladivo.

Kamen je bil torej eden bistvenih sestavnih elementov življenja kraškega človeka. Bil je surovina, ki jo je kraški človek uporabljal pri gradnji, predstavljal pa je tudi eno redkih možnosti zaslužka, čeprav z zelo trdim delom.

Proslavljati dvatisočletnico nabrežinskih kamnolomov, od nekdaj najpomembnejših na območju Krasa, pomeni torej proslavljati delo in trud kraškega človeka, njegovo prizadevanje in njegov ponos. Pa tudi dolgoletno tradicijo križišča, kraja srečanj med pripadniki narodov, sklepanja prijateljstev brez predsodkov do narodnosti ali do jezika tovariša na delu. In končno gospodarski razvoj v miniaturi, z industrijsko revolucijo, gospodarsko rastjo v bleisku monarhije, nastankom delavskega gibanja, razpadom, narodnostnim in družbenim nasiljem, vse do tehnološke preobrazbe in do odpiranja novih tržišč.

Dva tisoč let je minilo, odkar so sužnji rimskega imperija v Nabrežini ruvali kamen, ga obdelovali ter ga pošiljali v Oglej. Vsa ta stoletja je bil kamen eden virov življenja, bil pa je tudi vir trpljenja. Tako kot pri vsakem težkem delu, so bili tu odnosi med delavcem in gospodarjem napeti, včasih celo dramatični. Teh odnosov niso določali samo gospodarski dejavniki, označevali so jih tudi drugi. Tako ni nič nenavadnega, če se je politični odpor do sindikalnega organiziranja delavcev razbohotil tudi tu, nič nenavadnega, če je v medvojni dobi narodnostno zatiranje prehajalo tudi preko odnosov na delovnem mestu v kamnolomih. Pisal je, v tridesetih letih, fašist Villa Santa, tedanji uravnavilec Rimskega kamnoloma, v pisnu dučju, v katerem je seveda prosjačil za denar, da zaposluje že delavce s Sardinije, iz Furlanije, Piemonta, Rima, Lombardije in Apulije ter da namerava domače delavce zaposliti skupno s fašisti in bivšimi borci iz starih provinc, da tako nastane na Krasu jedro zvestega in čedalje močnejšega italijanskega rodu.

Kraški rod je bil močnejši in zvestejši svojim tradicijam. Ohranil jih je in še jih hoče ohraniti. Danes te tradicije, ki temeljijo na veliki srčni kulturi, širini do sočloveka in sosedu, volji in vztrajnosti, proslavljajo vsi. Mala Nabrežina, ki je bila nekoč tako pomembno križišče, da je sam cesar izstopil iz svojega cesarskega vlaka in si odpočil v cesarski čakalnici, bo za leto dni do pet postal križišče: politiki, kulturniki in gospodarstveniki bodo tu z vrsto manifestacij, pa tudi s svojo prisotnostjo izkazali spoštovanje do preteklosti tega kraja in njegovih kamnolomov. Potrdili bodo razsežnost gospodarske dejavnosti, ne samo zemljepisno — saj kraški kamen že kraši poslopja širom po Evropi in tudi izven njenih meja — ampak tudi njegovo kulturno razsežnost, njen doprinos h kovanju zgodovine teh krajev.

Pa ni samo to. Proslava dvatisočletnice kot izključni pogled v preteklost bi bila sicer pomembna — za leto dni bi Nabrežino zopet spremenila v križišče — nato pa bi krenila v pozabo. Morda da nadaljnjih tisoč let. Zato naj bo to proslavljanje tudi spodbuda k poživitvi te dejavnosti, na drugačnih, sodobnih osnovah, vendar pa z isto voljo, z istim zagonom kot v preteklosti. Spodbuda mladim, da se zopet navežejo na kamen, ga obdelujejo, se nad njim razburjajo, a ga obenem vzljubijo kot del svoje biti. Tako, da bo jutri Nabrežina lahko kljubovala v križišču gospodarskih in družbenih tokov, brez tvegavanja, da bi kdo potepal njeno zgodovino in njeno kulturo.

Poslanci odobrili popravka KPI o davčnih količnikih in gr

Po dveh porazih o dekretu za I Craxijeva vlada v težkem polo

RIM — Nad vlado močno piha veter krize. Včeraj je bila dvakrat poražena v poslanski zbornici pri glasovanju o dekretu, ki spreminja količnike IRPEF in davčni grabež. Visentini grozi z odstopom. In Craxi, ki se je komaj vrnil iz Bonna, je sinoči sklical ministrski svet, ki pa ni sprejel nobene odločitve. Verjetno bo to storil danes zjutraj kabinetski svet. »Sedaj, je komentiral predsednik vlade, poglejmo, kaj nam je storiti. Kar se je zgodilo, je dodal, je izredno hudo.« Položaj se je prekucnil nenadoma, ko je poslanska skupščina odobrila komunistični popravek k dekretu o IRPEF, ki je predvideval povračilo davčnega grabeža tudi za leto 1985. Ob tem je Visentini zahteval prekinitev seje, da poroča vladi, ker sta oba popravka (tudi oni o količnikih) zmanjšala državne prihodke za 6.000 milijard lir.

Tak izid glasovanja je bil posledica okrog 30 prostih strelcev in 80 odsotnih iz vrst večine, kar je takoj izpadlo kot politično dejanje. Član vodstva poslancev KD Sartij tega ni prikrival. »Ni naključje, da smo glasno rekli Rognoniju, da je edino, kar lahko storimo za rešitev petstrankarske formule in zakonodaje vladna kriza.« In Sinesio je ozna-

čil za »klofuto« dejstvo, da je vlada dovolila, da je senat vrnil poslanski zbornici finančni zakon samo za o-lajšave na železnici za bivše parlamentarce. Potem, ko je bila na hodniku Montecitoria zbrana vlada, sta bolj avtoritativno načelnik poslancev KD Rognoni in podtajnik stranke Bodrato poudarila politični pomen dogodkov, in sta govorila o »utrujenosti, ki terja od vseh strank večine veliko pozornost«.

Socialisti so odkrito obtoževali KD. »Gre za nov dokaz neodgovornosti, je komentiral Valdo Spini, na koži

države.« Zelo ostre so bile izjave komunistov. »Če vlada noče upoštevati volje parlamenta, je dejal načelnik poslancev KPI Napolitano, naj izvede politične posledice,« torej odstopi.

Ozračje pa je bilo napeto že zjutraj. Spadolini je v radijskem intervjuju naglasil nejeverno javnega mnenja (a je menda mislil nase) za formule, kot so »preverjanja«. In je govoril o »izčrpujoči polemiki, prepredeži oblastvenimi ambicijami iz zakulisij, ki tvegajo oddaljevanje od velikih vprašanj, ki zani-

majo ljudi.« Glasovanje o finančnega zakona z zavrnitvijo popravkov, ki so jih vložili liberalci in republikanci (o »davku na zdravje«, s polemičnimi repi, zlasti pri PLI. Nazadnje je prišla izjava načelnika poslancev KD Rognonija, ki je jasno namigovala na vladno krizo, češ da terja utrditev večine resno razčiščenje, ne glede na instrument. Danes ali jutri se bo videlo, ali se bo Craxi odločil odstopiti ali pa nadaljevati (s popravkom k dekretu) vsaj še za nekaj časa. G. R.

Nadaljevanje dela ožje poslanske komisije o pomoči obmejnim področjem naše dežele

SANDOR TENCE

RIM — Po krajšem premoru se je včeraj spet sestala ožja delovna komisija poslanske zbornice, ki se ukvarja z oceno treh zakonskih predlogov (KPI, PSI in MSI) za gospodarski razvoj Furlanije - Julijske krajine, posebno pa njenih obmejnih in manj razvitih področij. Osnutki so bili predloženi že sredi lanskega leta, dejan-

ska razprava o tem vprašanju pa se je pričela šele decembra, to se pravi po odobritvi znanega »paketa« za tržaško in goriško pokrajino. Tako so se namreč domenele stranke ustavnega loka, sporazumno z vlado, ki je bila upravičeno mnenja, da ima »paket« prednost v parlamentu. Poleg tega pa pomenita predloga KPI (prvi podpisnik Cuffaro) in PSI (prvi podpisnik De Carli) vsebinsko dopolnilo izrednim ukrepom za Trst in Gorico,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po Marcosovih volilnih goljufijah na Filipinih

Senat ZDA obsoja izid volitev Aquinova pa sklicuje diplomate

NEW YORK, MANILA — Člani ameriškega senata so z veliko večino (z 85 glasovi za in 9 proti) obsodili »splošno goljufijo in ponarejanje volilnih izidov« na nedavnih predsedniških volitvah na Filipinih. Resolucija sicer nima zakonske moči, kljub temu pa je nov pritisk na Reaganovo administracijo, naj se bolj distancira od Marcosovega režima kot doslej.

V pričanju pred kongresom je tudi državni sekretar Shultz priznal, da »sta bili goljufija in korupcija med volitvami zelo razširjeni«, vendar pa je člane kongresa posvaril pred prehitrimi zaključki, češ da so Filipini za

ZDA izjemnega pomena. Vodilni člani kongresa so namreč začeli pripravljati zakonski predlog, ki predvideva ukinitve vse ameriške vojaške in gospodarske pomoči vlad »samozvane« predsednika Marcosa, dovoljena naj bi bila samo tako imenovana humanitarna pomoč v hrani in zdravilih, ki naj bi jo delile nekatere filipinske nevladne organizacije.

Tako državni sekretar George Shultz kot obrambni sekretar Casper Weinberger sta vztrajala pri stališču, da bi ukinitve vojaške in gospodarske pomoči »imela katastrofalni učinek na sposobnost filipinske armade, da se še naprej bori s komunistično gnilobo na Filipinih«. Demokrat John Murtha, ki je bil podpredsednik ameriške opazovalne misije, ki se je med predsedniškimi volitvami mudila na Filipinih pa sodi, da »dino podaljševanje Marcosove diktature krepi komunistične upornike, ki bodo postajali bolj nevarni, čim dlje bo trajala Marcosova diktatura«.

Senator Edward Kennedy pa je izjavil, »da bi morala Reaganova administracija predsedniški kandidatki opozicije Corazon Aquino priznati, da je zmagala na volitvah«.

Ta se dejansko obnaša kot zmagovalka in je včeraj v Manili sklicala veleposlanike 18 držav, med katerimi 17 evropskih (med njimi italijanskega) in Japonske, da jim je obrazložila namen nadaljevati »mirno opozicijo« in odpor do Marcosovega režima do njegovega padca.

Dolar še nazaduje

RIM — Drsenje ameriškega dolarja na vseh valutnih tržiščih se nadaljuje, sicer nekoliko počasneje spričo izjave guvernerja državne banke Volckerja, da je »že padel dovolj«, ni se pa moglo ustaviti, ker hkrati gospodarski pokazatelji ZDA niso dobri in se spet govori o znižanju obresti. Tako je v Italiji dolar veljal včeraj 1.567 lir (več kot 5 lir manj kot dan prej), prav tako se je devalval v menjavi z zahodnonemško marko (2,305) in drugimi valutami. Lira pa je v bistvu ohranila do evropskih valut nespremenjen tečaj.

Na goriški pokrajini od sinoči manjšinski odbor KD, PSI in SSK

GORICA — Po predsedniku, socialistu Silviju Cumpeti, ki je bil izvoljen na seji v sredo zvečer, so na sinočnji seji goriškega pokrajinskega sveta izvolili tudi štiri učinkovite in dva nadomestna člana odbora, Krščanska demokracija ima tako tri učinkovite in enega nadomestnega odbornika, socialisti predsedniško mesto in enega nadomestnega odbornika, Slovenska skupnost mesto učinkovitega odbornika. Sinočnja seja, ki je bila razmeroma kratka, je bila glede poteka pravno nasprotje dveh prejšnjih sej. Polemik, oziroma razprave, sploh ni bilo, seveda v tradicionalnem smislu. Nasprotstva pa so kljub temu prišla na dan, in sicer med samim glasovanjem. Potrebni je bilo namreč kar 6 glasovanj, da so vendarle izvolili celoten odbor. Zataknilo se je že ob

prvem glasovanju za učinkovite odbornike, demokristjan Franco Gallaroti namreč ni utegnil zbrati zadostnega števila glasov. To se je zgodilo šele ob tretjem glasovanju. Tri glasovanja so bila zatem potrebna za izvolitev dveh nadomestnih odbornikov, socialista Jožeta Ceja in demokristjana Enza Bevilacqua. Učinkoviti odborniki v novem pokrajinskem odboru so tako Maurizio Fabbro, Alberto Tomat, Franco Gallaroti, vsi demokristjani in Mirko Špacapan (SSK).

Po izvolitvi odbornikov se je seja zaključila. Pokrajinski svet se bo predvidoma sestal v prihodnjem tednu. Ta čas naj bi se v odboru, kjer sta zdaj dva predstavnika slovenske narodnostne skupnosti (Ceja in Špacapan), dogovorili o porazdelitvi odgovornosti

Iran obtožuje Irak sestrelitve civilnega letala na notranji progi

TEHERAN — Vojna med Iranom in Irakom zadobiva vse večje in nevarnejše razsežnosti. Včeraj je v popoldanskih urah iranska tiskovna agencija Irna objavila vest, da so iraški bombniki sestrelili iransko potniško letalo. Slednje naj bi letelo na notranji iranski progi med obmejnimi mestom Ahwazom in Teheranom. Potnikov, od katerih naj bi ne ostal živ nihče, naj bi bilo kakih 40, med katerimi nekateri iranski parlamentarci in celo prvi Homeinijev svetovalec.

Ko se je svet že začel upravičeno zgražati nad neupravičenim in neopravičljivim zločinom, je Irak uradno demantiral vest o sestrelitvi potniškega letala, pač pa dodal, da je njegovo letalstvo res sestrelilo, toda dve iranski vojaški letali. Irak je še dodal, da je objava te novice le političen manevar, s katerim bi hotel Homeini oblatiti Irak pred svetom.

Ob boljšem vremenu se tudi stopnjujejo napadi in protinapadi obeh vojsk na iransko - iraški meji. Druga žalostna stvarnost je pozabljen vojne je tudi uporaba kemičnega orožja. Homeini je namreč pozval vse vojne novinarje, ki se trenutno nahajajo v Iranu, naj si ogledajo fronto in naj nato tudi poročajo o tem, kar so videli. Skupina časnikarjev je složno izjavila, da iraška vojska uporablja vseh vrst kemičnega orožja, predvsem pa plinov, ki so prepovedani na mednarodni ravni. Med temi ogledi je umrl neki zahodnonemški novinar, ki ga je ob nasprotnikovem letalskem napadu zadela kap.

Preverjanje na Tržaškem

Deželna večina obsodila umik LpT s pogajanj

TRST — Lista za Trst se je po sklepu vodstva umaknila s pogajanj za upravljanje tržaških krajevnih ustanov, ki so se včeraj nadaljevala v Trstu med predstavniki strank deželne večine. Tako odločitev LpT, ki je bila sprejeta z večino glasov strankinega vodstva, je prišla nepričakovano, kaže pa, da so znaki razkola v njenih vrstah vedno očitnejši. Tajnik Giuricin, ki je na zadnji seji skupščine pod pritiskom številnih članov prejel obširna pooblastila kot tajnik stranke in pristal na ta pogajanja, je bil tokrat ponovno potisnjen v manjšino. Predstavniki strank deželne večine so na včerajšnjem srečanju soglasno ugotovljali, da si LpT s tako odločitvijo prevzema veliko odgovornost prav v trenutku, ko mesto potrebuje enotnost in solidarnost ne samo na državni in deželni, ampak tudi na krajevni ravni.

NA 5. STRANI

Srečanje italijanske in zahodnonemške delegacije v Bonnu Craxi in Kohl o razorožitvi Bližnjem vzhodu in Evropi

BONN — Italijanski ministrski predsednik Bettino Craxi se je včeraj v Bonnu srečal z zahodnonemškim kanclerjem Kohlom ter se z njim pogovoril o problemih obojestranskega sodelovanja ter še o razorožitvi, Bližnjem vzhodu in o evropski integraciji.

Craxija je spremljala delegacija štirih ministrov in sicer Andreotti, Spadolini, Gorla in Pandolfi. Medtem ko so se italijanski in zahodnonemški ministri pogovarjali o problemih, ki so se izrecno tikali njihovih resorjev, sta Craxi in Kohl prvenstveno obravnavala svetovno razorožitveno politiko. Načelno sta se v vsem strinjala, vendar pa je bil Kohl bolj nepopustljiv do Sovjetske zveze od svojega italijanskega kolege.

Tudi v odnosu do bližnjevzhodne krize sta si bila složna v trditvi, da ima Evropa važno vlogo posrednika. Craxi je nato še vztrajal pri pomenu čimprejše vsestranske evropske integracije in evropskega parlamenta, nato pa je Kohlu poudaril, da si Italija vsekakor zasluži, da postane članica petih gospodarsko najmočnejših držav Zahoda. Craxi je dodal, da bi se ZDA, VB, Francija, ZRN in Japonski morali priključiti še Italiji in Kanadi.

Kljub protekcionističnim težnjam EGS Izmenjava Italija-SFRJ prek 2 milijard dolarjev

BEOGRAD — Blagovna menjava med Italijo in Jugoslavijo je lani prvič preseгла vrednost dveh milijard dolarjev. V primerjavi z letom 1984 se je jugoslovanski izvoz povečal za 16 odstotkov, in bil vreden 977 milijonov dolarjev, uvoz pa za 17,3 odstotka in je znašal 1,28 milijarde dolarjev.

Samo tehnološka posodobitev lahko zagotovi nadaljnjo rast jugoslovanskega izvoza na temelju konkurenčnejše in raznovrstnejše ponudbe, so včeraj ocenili člani sekcije Gospodarske zbornice Jugoslavije za Italijo in posebej opozorili na skupne naložbe s partnerji v tej državi kot ena od možnosti za utrditev trajnega sodelovanja.

V minulih petih letih je bilo podpi-

sanih več kot sto sporazumov o industrijskem sodelovanju z italijanskimi družbami, tako da skozi dolgoročne aranžmaje zdaj poteka okoli deset odstotkov blagovne menjave. Posebej dobre poslovne stike imajo Zastava in Fiat, Iskra in Girmi, Bagat in Necchi, OLT in Officine Gostar do ter železarna Sisak in Dalmine.

Gospodarstveniki pa so izrekli zaskrbljenost zaradi omejitve v trgovini, ki je posledica protekcionistične politike EGS. Ta posebej prihaja do izraza pri prodaji kmetijskih proizvodov, na primer mesa, v Italijo. Pogoste so tudi zahteve italijanske konkurence na jugoslovanske organizacije, naj same uvedejo izvozne omejitve. Tako je bilo z natrijhipokloridom in še nekaterimi izdelki, ki gredo dobro v prodajo. (dd)

Katastrofalne poplave na Cetinju in v Črni gori

CETINJE — Poplave na Cetinju so dosegle katastrofalne razsežnosti. Gladina vode se še naprej dviguje, prav tako še vedno dežuje. Močan izvir vode, ki se je pojavil ob obzidju Njegoševga dvorca, ne izgublja moči. Pojavili pa so se tudi novi izviri. Prebivalce preseljujejo, ogroženo pa je tudi staro mestno jedro Cetinja, ki daje posebno obeležje mestu kot kulturno-zgodovinskemu spomeniku. Muzej in druge kulturne ustanove, v katerih je shranjena zgodovinska dediščina Cetinja in Črne gore, so vse bolj ogroženi.

Poplavljeni sta tudi bližnji vasi Ceklin in Dobrsko selo, kjer potrebujejo čolne za evakuacijo prebivalstva, ki je začelo zapuščati domove. (dd)

Uspešna akcija karabinjerjev v okolici Palermo

Mafijec Michele Greco v zaporu

PALERMO — Včeraj ponoči so karabinjerji v kraju Termini Imerese, kakih 40 kilometrov od Palermo, aretirali Micheleja Greca, 62-letnega voditelja palermske mafije, enega osrednjih obtožencev na velikem procesu, ki v teh dneh poteka v Palermu. Do aretacije je prišlo v okviru široke akcije karabinjerjev in policije. Greca so sicer iskali že dalj časa, vendar pa kaže, da je bila aretacija tega znanega mafijca naključna.

Michele Greco je najstarejši sin krutega voditelja palermske mafije Giuseppe Greca. V mafijskih krogih ga imenujejo »il papa«, medtem ko njegovega brata Salvatoreja, ki je na begu, nazivajo »il senatore«. V zadnjem

času je Michele Greco veljal za voditelja »komisije«, nekakšnega izvršnega organa vse sicilske mafije. Vpleten je bil v vrsto zločinov ter seveda v trgovino z mamili. Baje je »komisija«, ki se je sestajala prav v rovih izkopanih pod Grecovo hišo, odločala tudi o številnih političnih zločinih, to je o umorih predsednika dežele Sicilije demokristjana Piersantija Mattarelle, komunističnega poslanca Pia La Torreja in sodnika Rocca Chinnicija. Zaradi tega umora so Greca sodniki iz Caltanissette v odsotnosti že obsodili na doživetno.

Danes bi se moral Greco predstaviti sodnikom, vendar zaenkrat še ni znano, ali bo res prišel na sodišče ali ne.

● Nadaljevanje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

neke vrste nadaljnji korak naprej za premostitev gospodarske in družbene zapostavljenosti obmejnega področja od Milja do Trbiža.

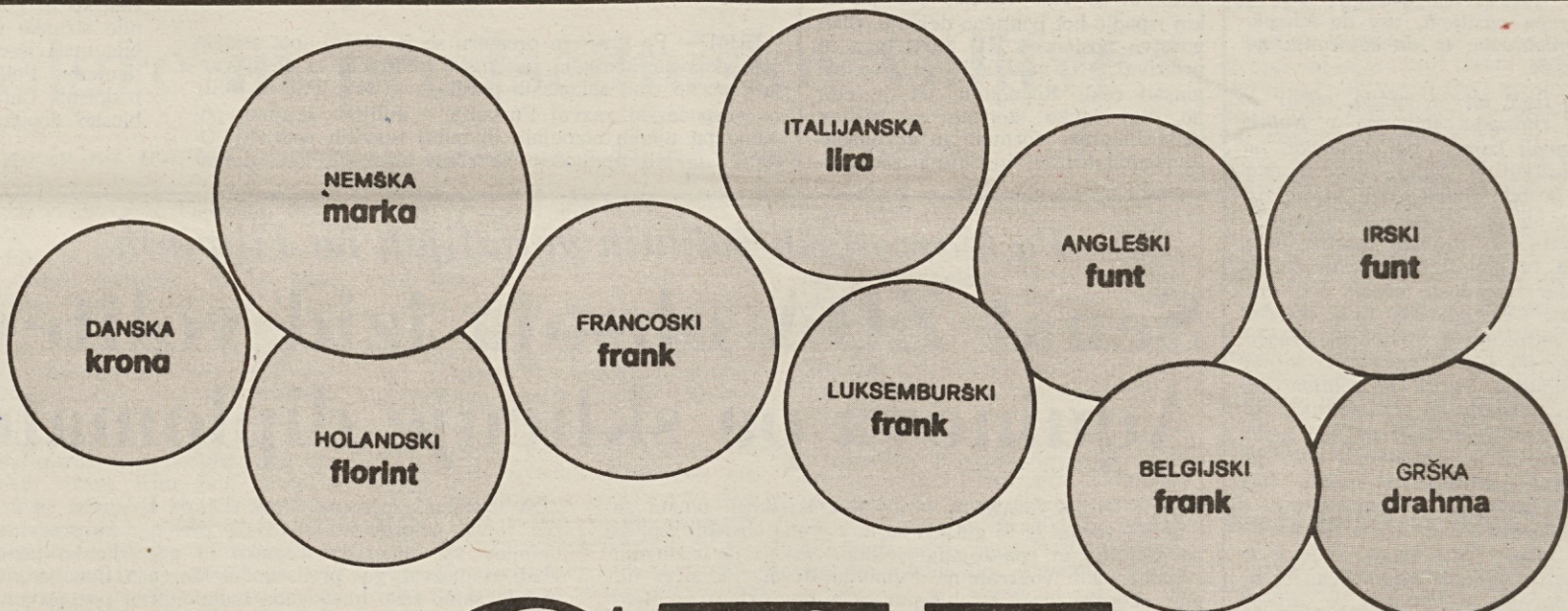
Na začetku včerajšnje seje je poročevalec Carrus (KD) prebral pismo predsednika dežele Biasuttija, ki je zaprosil za avdicijo pri komisiji, ker je v tem času deželna uprava poglobila nekatere aspekte zakonskih predlogov in naletela na razne nejasnosti, o katerih bi se rada pogovorila s poslanci.

Biasuttijevo pismo je vzbudilo ostro reakcijo videmskega poslanca KPI Baracettija, ki je to potezo ocenil kot poskus nadaljnega zavlačevanja razprave in obtožil demokristjane (in posredno tudi tržaško KPI), da ne spoštujejo sprejetih obvez in da se po sprejetju »paketa« ne potegujejo več za odobritev tega normativa. Prišlo je do polemik, ki pa so se ob koncu pomirile, ko je Carrus predlagal, naj komisija prihodnji teden povabi v Rim Biasuttija in naj vzporedno s tem takoj naveže stike s posebnim odborom funkcionarjev zunanjega ministrstva, ki se že nekaj mesecev ukvarjajo s temi vprašanji. Avdicija Biasuttija vsekakor ne sme odpreti poti novemu zavlačevanju, ampak prispevati k razčiščenju problematike, tudi zato, ker bo deželna vlada v prvi vrsti odgovorna za izvajanje tega zakona, ki mu državni proračun že stvarno namenja 250 milijard lir.

Tudi včerajšnje zasedanje delovne skupine, v kateri so zastopane vse stranke, je pokazalo, da obstaja precej konkretno soglasje komunistov in socialistov (njuna zakonska osnutka sta si vsebinsko precej blizu), medtem ko ostaja KD še zelo previdna in to predvsem zaradi tržaškega političnega položaja. Lista za Trst namreč že nekaj mesecev na deželni ravni demagoško napada demokristjane in jih obtožuje, da podpirajo ustanovitve prostih integralnih con drugod po deželi, medtem ko so v Trstu temu odločno nasprotovali. Pri tem pa melonari enostavno prezirajo, da niti eden izmed zakonskih predlogov ne predvideva ustanovitve takih področij.

Od tod torej previdnost KD, čeprav so njeni predstavniki v komisiji včeraj precej jasno podčrtali, da podpirajo politično filozofijo, na katero se opirata zakonska osnutka PSI in KPI. Glede izjav poslanca Baracettija, ki bodo nedvomno sprožile nove nepotrebne polemike (verjetno tudi v samem deželnem vodstvu KPI), pa lahko samo rečemo, da si tako žgoca in važna problematika ne zasluži jalovih nasprotovanj, še manj pa preživelo kampanilistično vojno med Trstom in Gorico na eni ter videmsko in pordenonsko pokrajino na drugi strani.

SANDOR TENCE

CTE

ZAKLADNE ZADOLŽNICE V EVRODEVIZI

Naložba vezana na evropsko denarno enoto

CTE so italijanski državni efekti v ECU (European Currency Unit — Evropska denarna enota) in sicer denarni enoti, ki jo sestavljajo devize držav članic Evropske gospodarske skupnosti.

Oproščeni so vsakega sedanjega in bodočega davka.

Obresti in kapital CTE so izraženi v ECU, izplačujejo pa se v lirah na osnovi menjave lira/ECU na dan izplačila.

Letni doprinosi v ECU znaša: 8.75%.

Trajajo 8 let.

Razpoložljivi so v znesku od 1.000 ECU po ponudbi »alla pari«.

V podpis po ceni v lirah na osnovi menjave lira/ECU dne 19. februarja.

CTE so vezani na trdno denarno enoto: ECU, torej zavarovani pred izgubo vrednosti naše valute.

CTE so kotirani na vseh italijanskih borzah, kar omogoča lažjo vnovčljivost v primeru potrebe.

VARČEVALCI JIH LAHKO PODPIŠEJO PRI OKENCIH ZAVODA BANCA D'ITALIA IN PRI GLAVNIH KREDITNIH USTANOVAH IN ZAVODIH.

PONUDBA VELJA
od 21. do 26. februarja
brez doplačila obresti

CTE

EVROPSKA NALOŽBA
OPROŠČENA DAVKOV

Strahovita prometna nesreča na avtocesti Benetke-Trst terjala 4 žrtve

VIDEM — Včeraj zjutraj se je na avtocesti Trst - Benetke v bližini odseka za Movento del Piave pripetila huda prometna nesreča, v kateri je izgubilo življenje četvero mladeničev.

V avtomobilu, ki ga je vozil 21-letni Ivano Fabbro iz Talmassonsa, so se peljali še 21-letni Fabbrijo Bottega iz Codroipa, 19-letni Aldo Salvadors prav tako iz Codroipa in 19-letni Giorgio Andri. Iz neznanih razlogov je avtomobil zavozil s ceste in trčil ob cementni nasip kanala Gas-saga, ki teče pod avtocestno traso.

Vsi štirje mladeniči so bili v maskah, po vsej verjetnosti so se vračali z ambrozijanskega pusta.

Kot smo zapisali, vzroki nesreče niso jasni, preiskovalci pa menijo, da sta utrujenost in velika hitrost opravila svoje.

Dežele Alpe Jadran brez jedrskih arzenalov

BENETKE — Izmed vseh italijanskih dežel je Veneto tista, ki ima največjo koncentracijo jedrskega orožja, ki pa lahko s lastnimi pobudami pripomore k svetovnemu miru. V tem smislu so trije komunistični deželni svetovalci naslovili deželnemu svetu interpelacijo, v kateri se zavzemajo, da bi Veneto postal denuklearizirana cona, skupaj z deželami zahodne Avstrije, s Slovenijo in obmejnimi delom Madžarske.

Ta cilj bi lahko dosegli, po mnenju podpisnikov dokumenta, že s tem, da bi prepovedali nadaljnje nameščanje jedrskega orožja na območju Veneta in da bi se istočasno zavzemali za postopno odpravo obstoječih jedrskih objektov. V bistvu se dokument nanaša na že iznešene predloge, da bi delovna skupnost Alpe Jadran postala in ostala nevtralna cona, brez jedrskih arzenalov.

Jedrske centrale in majhne industrije

VIDEM — Konvencija med Združenjem majhnih industrijcev in vsedravnim Odborom za razvoj in raziskave jedrske energije je končno stekla. Zanj se zanimajo predvsem lastniki majhnih industrij, ki bodo predvidoma sodelovali pri gradnji jedrskih central, ki jih predvideva državni energetski načrt. V dogovoru je v glavnem predvideno finančno sodelovanje iz sklada omenjene odbora in sodelovanje pri izoblikovanju načrtov.

Prepovedana ljubezen na delovnem mestu

VIDEM — Združene delavnice iz Basaldelle blizu Vidma so eno izmed velikih podjetij v naši deželi, ki se spopadajo s hudo gospodarsko krizo. V štirih letih so iz tovarne odpustili 130 delavcev, pred dnevi pa so sklenili odpustiti nadaljnjih 150 delavcev.

Gre vsekakor za hudo odločitev, ki pa v Furlaniji ni povzročila veliko hrupa, saj je več podjetij, ki nameravajo odpustiti delavce. Kar pa je vzbudilo pozornost je svojevrstna brošura, ki jo je vodstvo tovarne Le officine riunite razdelilo med delavci.

Brošura nosi pomenljiv naslov »Splošna pravila dela«, gre, skratka, za razpravo o lepem vedenju na delovnem mestu. Pravila, ki si jih je vodstvo tovarne izmislilo, so seveda že kar svojevrstna. Tako je zapisano, da v tovarni ne sme priti do ljubezenskih zapletov, če ni med dvema jasne volje, da se po potrebnem obdobju dvorjenja združita v posvečeni zakonski zvezi. Nič torej vez in vezic za plotom, ampak samo posvečena ljubezen. Nadalje delavke ne bi smele prihajati v tovarno s šminko

na obrazu, lasje pa ne smejo biti tako urejeni, da dajejo vtis prazničnega razpoloženja. Skratka, delavke ne smejo biti tako urejene, kot da se odpravljajo na zabavo. Delo očitno ni zabava! Moški ne smejo imeti predolgih las in predolge brade. Vsi udeleženci se morajo vikati; tikajo se lahko samo stari prijatelji.

To je le nekaj »zapovedi«, saj brošurica piše tudi o tem, kako stopati po stopnicah, kako se med sabo razgovarjati, kakšna naj bo osebna higiena itd.

Očitno si je bizarno vodstvo Združenih delavnic iz Basaldelle zastavilo kot cilj prevzgojiti delavce. Očitno pa si ni zastavilo vprašanja, kako delavce »ohraniti« v službi. Postopni odpusti manjšajo število možnih adeptov nove vere, kajti za vero gre; razum ne dopušta, da bi se poglabljali v podobne brošurice, lahko jim le na slepo verjameš. Kako verjeti profetom, ki te mečejo iz službe, ne vemo, res pa je, da (tokrat tovarnarjev) neumnost še vedno lahko preseneti.

Na ladjo Ljubljana tovorijo pomoč za lačne v Afriki

KOPER — V torek popoldne so v koprski Luki na prekoceansko ladjo Ljubljana, ki je last piranske Splošne plovbe, pričeli natovarjati okoli 40 ton hrane in 25 motokultivatorjev za pomoč lačnim v Afriki. Motokultivatorje in okrog pet ton semenske koruze bodo odpeljali v Mavretanijo, okrog šest ton mesnih konzerv in 200 kompletov prve pomoči je namenjenih v Benin, medtem ko bo okoli 33 ton hrane odšlo v Burkino Fasso. Skupna vrednost te pošiljke je 15 milijonov dinarjev, precejšen del denarja pa se je zbiral na posebnem računu Rdečega križa za pomoč lačnim v Afriki. Sicer pa so preko Rdečega križa Jugoslavije v Afriko že lani poslali za okrog 300 milijonov dinarjev raznovrstnega blaga, od katerega je bilo za 140 milijonov dinarjev kupljenega na račun posebne zbiralne akcije za pomoč lačnim v Afriki. Letos naj bi po ocenah Rdečega križa na tem računu zbrali vsaj 100 milijonov dinarjev.

(mb; slika: Z. Primožič)

Mladinske izmenjave med ZRN in Italijo

BONN — Italijanski odposlanec v Bonnu, Luigi Vittorio Ferraris, je te dni izročil predsedniku mednarodne službe za kulturne izmenjave med mladimi Reinhardu Wagnerju visoko priznanje italijanske republike. Wagner, ki je bil med pobudniki te mednarodne službe, ki je namenjena predvsem mladini, je že pred dvajsetimi leti omogočil daljše bivanje skupine italijanskih dijakov v Zvezni republiki Nemčiji.

Nedekrat so si tovrstne izmenjave redno sledile. Bivanja tujih študentov v Zvezni republiki Nemčiji oziroma v Italiji pa so zadnja leta povezana z različnimi pobudami, kot na primer in-formiranje mladih o uporabi in škodljivosti mamil, o možnostih poklicnega izobraževanja ter o zaščiti okolja in ekoloških problemih nasploh.

V prihodnje bodo k tej obliki izmenjav med mladimi pristopile, poleg dežel delovne skupnosti Alpe Jadran, še Kampanija, Umbrija, Lacij in Bazilikata.

Marko Waltritsch ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI 68.

Postopek je bil torej dolg, predolg. Nekaterim ni bilo všeč, da se je šola na Livadi imenovala po Otonu Župančiču. Že v razpravah ob poimenovanju so bili dani še drugi predlogi, kar je sicer razumljivo, vendar pa ni razumljivo, da je marsikdo imel pred-sodke političnega značaja do Otona Župančiča. Isto se je, pa čeprav v manjši meri, ponovilo ob predlo-gih za poimenovanje šole v južnem delu mesta po Francetu Bevku. Vendar so v slovenskih vrstah ti pomisleki bili kaj kmalu ovrženi. Drugače pa je bilo z oblastvenimi organi. Na goriški prefekturi so se spraševali kaj ima opravka Oton Župančič z Gorico. V istih krogih se niso preveč strinjali s predlogom, da bi eno goriško šolo posvetili Francetu Bevku. Ta je bil namreč še vedno, pa čeprav že mrtev, v črnih spisih nekaterih zvestih čuvarjev nekdanjega držav-nega reda. Ni jim šlo v račun, da Slovenci v Gorici na tak način počastimo moža, ki je bil vedno trn v peti fašističnim raznarodovalcem, da je bil z našim ljudstvom med narodnoosvobodilno vojno, da je bil odločno na strani svojega primorskega ljudstva tudi

po vojni. Pa je vendar tudi v tem primeru obveljala zahteva slovenskih učiteljev in staršev. Dekret o po-imenovanju je vendarle prišel.

Na šoli se je kmalu zatem ustanovil odbor za poimenovanje šole. V njem so bili starši Majda Mo-zetič - Makuc, Hijacint Jussa, Julijana Roganovič - Ma-rega, Gianni Sussi, Alfred Vetrih, Karmela Bandelli - Faganel, dr. Karlo Bresciani, Ivo Jazbar, Elvira Ma-lič - Mastroianni, Elvira Mucci - Tomšič, Ernest Quin-

Učiteljstvo in učenci slovenske osnovne šole Franceta Bevka v šolskem letu 1983 - 84 slikani v parku zavoda Oddone Lenassi v Ul. Vittorio Veneto

Furlanija - Julijska krajina DEŽELNA USTANOVA ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA	Zgornja Karnija Valdaner Paularo in Timau ZA SMUČARŠKE TEKE	Valpesarina Pradibosco Prato Carnico Za smučarske teke Izredna zimovanja za skupine in šole
CIMA CORSO DI AMPEZZO Žičnice obratujejo ob sobotah in nedeljah od 9.00 do 16.00	Valcellina Claut Cimolais ZA SMUČANJE	Sauris ... tvoja smučišča ... Karnijski Dolomiti 1250 - 1500 SAURIS DI SOTTO Tel.: 0433/86000
SEDLO CHIANZUTAN VERZEGNIS Tri vlečnice, 4 proge, smuč. tek, smučarska šola, organizacija tekmovanj in tečajev. Cena kot leta 1984 Bližina snega - prihranek pri bencinu	M. Matajur Zadruga za uprav. žičnic 1320 n.v. 44 km iz Vidma Odprto od prvega snega do 31. marca vsako soboto, nedeljo in praznik. Smučarski tedni od 8.2. do 16.3. Popusti za otroke do 12 let in skupine FIS! Smučanje pred hišnimi vrati.	NEVEJSKO SEDLO 120 - 210 cm snega
 Zoncolan PROSTA SMUKA V SONCU IN SNEGU Uprava postaje Ravascletto - tel.: 0433/66033/66035		Piancavallo — Predprodaja smučarskih kart v nižini sobotna dnevna karta 15-14.000 praznična dnevna karta 18-17.000 — Poldnevna karta za 5 ur v prodaji na Piancavallu ob sobotah 14-13.000 ob nedeljah 18-17.000 Od 1. februarja dalje sezonska karta znižana za 50% INFORMACIJE: SEDEŽNICA 0434/655126
za tvoje bele zimske dneve Forni di sopra FORNI DI SOTTO		AVTONOMNA TURISTIČNA USTANOVA ZA TRBIŽ IN NEVEJSKO SEDLO RABELJ TARVISIANO UNA FINESTRA SULL' EUROPA

Do junija na Tržaškem približno 700 izgonov

Nad številnimi družinami zanihal Damoklejev meč izgonov iz stanovanj

Marec, april in maj bodo za družine, ki jim pretijo izgoni iz stanovanj, zelo vroči meseci. Za številne od njih bo prav v tem obdobju padla odločitev ali bodo dobile novo stanovanje, kje ga bodo dobile in kdaj se bodo lahko vanj vselile. Do junija bi morali v Trstu »izgnati« iz stanovanj približno 700 družin, še kakih 450 pa jih ta čas ne ve, kam naj bi se preselile.

Po podatkih sindikata stanovanjskih upravičencev SUNIA je za sedanje izredno napeto stanje iskati krivdo v birokratskih zamudah in zapletih tržaške občinske uprave. Tržaška občina je namreč že pred časom dokončala 234 stanovanj v Ul. F. Severo, na Rebri za Rovte in v Ul. Pusch; sindikati stanovanjskih upravičencev so

že lani večkrat opozorili občinsko upravo naj pravočasno razpiše natečaj za dodelitev teh stanovanj, da bi lahko na podlagi prijav izdelali prednostne lestvice in tudi stanovanja dodelili. »Občina bi lahko razpisala natečaj že maja ali septembra, družine, ki jim preti izgon, pa so morale čakati na razpis vse do konca letošnjega januarja«; nam je obrazložil eden od zaposlenih pri SUNIA.

Prav včeraj je zapadel rok za prijavo prošenj. Vse prošnje bo morala sedaj pregledati pristojna komisija, ki bo tudi izdelala prednostno lestvico. Prosilci bodo tako šele konec marca izvedeli ali bodo na lestvici tako uvrščeni, da bodo dobili stanovanje.

V tem času pa bo nad glavami pre-

številnih prosilcev nihaj Damoklejev meč izgonov iz stanovanj. Zna se namreč primeriti, da se bodo znašle pred izgonom družine, ki so zaprosile za novo stanovanje. Te družine so skratka »potencialni stanovalci«, ki pa ne morejo dobiti stanovanja, ker pristojni organi niso še izdelali ustrezne prednostne lestvice za dodelitev stanovanj. »Če bi občina pravočasno razpisala natečaj, bi se izognili tem hudim življenjskim problemom«, ponavljajo pri sindikatu SUNIA.

Po nedokončenih podatkih naj bi za nova stanovanja zaprosilo približno 700 družin, za katere pa bo na razpolago, kot rečeno 234 stanovanj. Kje dobiti še preostala stanovanja? Na ponedeljkovem sestanku z občinskimi upravitelji so dobili predstavniki sindikatov stanovanjskih upravičencev obširno sliko o novih ljudskih gradnjah in o novih stanovanjih. Aprila ali maja bi morali izdelati prednostno lestvico za dodelitev novih stanovanj v Ul. Donata in v Ul. Don Bosco; omenjeni so bili še nekateri drugi stanovanjski bloki. Po mnenju upraviteljev bi morali biti, tudi z večjo odprtostjo lastnikov stanovanj, kmalu kos nastali situaciji. Predstavniki sindikatov upajo, da bo res tako, ob čemer pa ponovno opozarjajo, da bi morebitne dodatne zamude in zavlačevanja že spet prizadele najmanj premožne sloje prebivalstva.

Deželni svetovalec Štoka (SSk) pri Biasuttiju

Včeraj sta se sestala v Trstu predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti in deželni svetovalec SSK Drago Štoka. Obravnavala sta nekatera vprašanja, ki zadevajo slovensko narodno skupnost. Štoka je najprej načel razna gospodarska vprašanja in med drugim omenil potrebo slovenskih deželnih zavodov, da dobijo dovoljenje za povečanje svojega delomočja. Omenil je tudi javna razlaščenja, ki so v preteklosti že hudo prizadela Slovence in ki jih bodo kot kaže, tudi v bližnji bodočnosti. Poleg tega je svetovalec SSK nakazal problem prostorov, s katerim se spopadajo šole s slovenskim učnim jezikom v goriški pokrajini. Zavzel se je za to, da bi deželna uprava nujno posegla za ureditev zlasti slednjega vprašanja.

Predsednik Biasutti je na sestanku zagotovil, kot je rečeno v deželnem tiskovnem sporočilu, da se bo deželna uprava konkretno zavzela za rešitev nakazanih vprašanj, v mejah svojih pristojnosti.

Včeraj na obisku v redakciji Primorskega dnevnika

Jože Smole o pripravi na kongres ZKS

V Ljubljani se bo 17. aprila začel 10. kongres Zveze komunistov Slovenije, pozneje pa bo na vrsti tudi kongres ZK Jugoslavije: v tem okviru se v Sloveniji (in v drugih republikah in pokrajinah) odvija obširna razprava o vlogi in nalogah ZKS v sedanjem družbenopolitičnem trenutku. O pripravi na kongres in o glavnih vprašanjih, ki so v razpravi, je včeraj na obisku v naši redakciji govoril Jože Smole, ki je pri CK ZK Slovenije odgovoren za mednarodne odnose.

V tej predkongresni debati se razpravljali srečujejo predvsem z dvema dilemama: ali naj se v Jugoslaviji razni problemi rešujejo na samopravni demokratični ravni, ali pa z državno prisilo, to je z etatičnim urejanjem teh vprašanj. Druga dilema pa zadeva federativno ureditev ZK Jugoslavije: ali naj se ZK razvija še naprej kot organizacija republik in pokrajin, ali pa naj postane centralizirana organizacija.

Glede prve dileme se v Sloveniji,

nasprotno že dalj časa ugotavlja, da so prav težnje po etatičnem urejanju teh vprašanj na vseh področjih družbene organiziranosti velika ovira za razvijanje samopravni družbenoekonomskih odnosov. V zadnjem času pa je prišlo do pomembnih sprememb v smislu, da se v Jugoslaviji vračajo k spoštovanju tržnih in gospodarskih zakonitosti in sprejemajo takšne ukrepe, ki so gospodarsko utemeljeni (kot primer lahko navedemo stopnjo obresti na kredite, ki so bile doslej zelo nizke, nato pa so jih uskladili s stopnjo inflacije). Vsekakor pa obstaja precejšnja enotnost pogledov, da je treba državno regulativo v gospodarskem sektorju znižati na najnižjo stopnjo.

Tudi glede ureditve Zveze komunistov so se pojavile centralistične težnje; razprava okrog tega vprašanja je bila zelo intenzivna, nekaj mesecev pred kongresom pa se je izluščila težnja, da je treba krepiti federalni politični sistem; to pa v ničemer ne zmanjšuje vloge nacionalnih partij.

ZKS se tudi zavzema, da bi bil Centralni komite ZKJ zgrajen na paritetni ravni in ne na osnovi števila članstva; ta druga rešitev bi lahko imela velike posledice ne samo za ZKJ, ampak tudi za druge družbenopolitične dejavnike.

To sta glavni dilemi, ki po besedah Jožeta Smoleta označujeta sedanjo predkongresno razpravo, v njej pa se obravnavajo tudi druga vprašanja, o katerih bo nato govor na kongresu ZKJ; na njem bi morali obravnavati tudi problem narodnosti in manjšin v državi, je dejal Smole, ki je s tem v zvezi pristavil, da je bilo doslej veliko narejenega na tem področju, toda ne vse; zato je treba kreniti na pot polnega uveljavljanja pravic manjšin.

● Pokrajinska sekcija Združenja Italija - ZSSR prireja od 23. marca do 1. aprila »glasbeni izlet« po Sovjetski zvezi. Poleg tega ima na programu še vrsto drugih izletov. Informacije na tel. št. 60158, vsak dan od 17. do 20. ure.

Priprave ansambla SSG

Cankarjevo Pohujšanje se vrača na naš oder

Ansambel Slovenskega gledališča v Trstu pripravlja novo postavitev, za katero vlada že sedaj veliko zanimanje. Razlogov je seveda več. Prvič prav gotovo zato, ker gre za delo enega največjih in najbolj priljubljenih slovenskih dramatikov, in sicer za Pohujšanje v dolini šentflorjanski Ivana Cankarja, ki se tako po dolgih letih ponovno vrača na deske našega odra. In če z veseljem pozdravljamo vrnitev Cankarja, prav s takim zadovoljstvom in predvsem zanimanjem pričakujemo novo uprizoritev Pohujšanja, za katero še vedno vladajo diametralno nasprotna razlaga. Ali je to tipična slovenska drama, ki je lahko nastala samo v mali provincialni in klerikalni Sloveniji tistega časa, ali je to drama evropske razsežnosti, v kateri je možno zaslediti takratni Dunaj in torej Freuda in Wedekinda. Vedno se tako tudi postavlja vprašanje, kako se lotiti Pohujšanja za današnje dni. Ne lahko nalogo je vodstvo tržaškega gledališča zaupalo starosti slovenskih režiserjev Jožetu Babiču, ki z dramaturgom Tonetom Partljičem oblikujeta Petra in Jacinto in šentflorjance za današnjo rabo.

Vsekakor, če se povrtno k razlogom, zaradi katerih se nam zdi uprizoritev Pohujšanja v Slovenskem stalnem gledališču zanimiva, je tudi širši projekt obnove celotnega Cankarjevega opusa, za katerega so se v našem gledališču odločili.

Zakaj prav Cankar? Vprašanje smo postavili ravnatelju in umetniškemu vodji SSG Miroslavu Košuti.

Za Cankarja smo se odločili predvsem zato, ker je v vseh slovenskih gledališčih trenutno na sporedu z velikim uspehom in ga občinstvo še zmeraj zelo rado sprejema. Na našem odru pa ga nismo uprizorili že od leta 1974, ko je naš ansambel, v režiji Marija Uršiča, postavil dramo Za narodov blagor. Za Cankarja pa smo se opredelili tudi zato, ker se nam je zdelo prav, da kljub programski spremembi in iskanju širšega konsenza občinstva, ohranimo kot gledališče neke umetniške ambicije. In prav zaradi tega smo se tudi odločili, da v nekaj sezonah obnovimo celotni dramski Cankarjev opus, kot ga je prav v Trstu leta 1919 postavil režiser Milan Skrbinšek. Nadalje se mi zdi tudi prav, da prikazemo Cankarja predvsem za naše šole.

Zakaj pa ste se odločili prav za Pohujšanje?

Ciklus Cankarjevih del začnemo s Pohujšanjem v dolini šentflorjanski, ker je bilo to delo uprizorjeno zadnjič na našem odru leta 1953 in

ga vse do danes nismo videli, če seveda izvajamo nekatera gostovanja. Ne vem pa čemu naj bi samo vabili tuja gledališča na naš oder, ko se vendar lahko sami lotimo takšnega projekta. Sicer je še en razlog in sicer bolj praktičnega značaja. Pohujšanje namreč trenutno najbolj odgovarja naši minimalni igralski zasledbi.

Režijo prvega Cankarjevega dela ste zaupali Jožetu Babiču. Kaj pa naslednja?

Naš namen je, da bi Cankarjeve drame režirali najprezentativnejši slovenski režiserji, med katere vsekakor sodi tudi Jože Babič, in torej predstavniki starejše in mlajše režiserske generacije. Mislim, da bi morali tako doživeti zelo različne interpretacije Cankarja. Računamo seveda tudi, da ne bodo vedno te postavitve najbolj sprejemljive za našo široko publiko, kar se utegne zgoditi posebno pri nekaterih drznih interpretacijah mlajših režiserjev. Vsekakor se mi zdi, da bi lahko celotni ciklus postal v nekaj letih pregled sedanjega gledanja slovenskih režiserjev na Cankarja in Cankarjeve odmevnosti med publiko.

Pogovor s prof. Zvonkom Legišo o razstavi, ki jo je pripravilo SKD Igo Gruden

Danes otvoritev proslav ob 2000-letnici nabrežinskih kamnolomov

Velik nabrežinski kamen, v katerem je izklesana številka 2000, postavljen pred čitalnico občinske knjižnice na nabrežinskem trgu, bo simbolično spremljal proslavo ob 2000-letnici nabrežinskih kamnolomov. Kamen, ki ga je darovalo podjetje arh. Antona Radoviča, obdelali pa so ga v delavnici podjetja Tecnomarmi, ni in ne bo biti nikakršen spomenik, ampak samo simbol prireditve, ki se bodo pričele danes popoldne z umestitvenim zasedanjem pripravljalnega odbora in z otvoritveno slovesnostjo, ki bo ob 17.30 v prostorih Avtonomne turistične in letovišcarske ustanove v Sesslanu. Na tej manifestaciji bo devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar uradno odprl proslavo, neposredno pa jo bo prenašal Radio Trst A.

Ob tej priložnosti bodo na sedežu turistične ustanove v Sesslanu odprli predrazstavo o nabrežinskih kamnolomih, ki bo na ogled za teden dni, medtem ko bo prava razstava v Nabrežini od 7. do 24. marca. Pripravlja jo je skupina članov SKD Igo Gruden v sodelovanju z devinsko-nabrežinsko občino in tržaško trgovinsko zbornico. Skupino vodi prof. Zvonko Legiša, sestavljajo pa jo še prof. Nadja Doljak-Košuta, Liana Drašček, prof. Irene Micheli Fallani, prof. Aleš Brečelj, Aleš Pertot, Antek Terčon in Ivan Vogrič. Gre za eno osrednjih pobud v okviru proslav ob 2000-letnici, ki je zahtevala mnogo raziskovalnega in drugačnega dela. Prof. Zvonka Legiša smo prosili, naj nam jo na kratko predstavi.

Dva tisoč let dela... Prof. Legiša, kako bi v strnjeni obliki prikazali to dolgo zgodovino kamnarskih dejavnosti v Nabrežini?

»Nabrežinski kamen so začeli obsežneje izkoriščati v 1. stoletju pred Kr., se pravi v rimskem obdobju. Z njim so zgradili doberšen del

Ogleja, ki je zrasel v eno izmed največjih tedanjih mest. Najdemo pa ga tudi v razvalinah rimskega Trsta, čedada in drugih mest v okolici, kar dokazuje, da so kamnolomi za časa starih Rimljanov razvili pomembno dejavnost. Njihovo prvo cvetenje se je končalo približno istočasno z razpadom Ogleja 452. leta. Po podatkih, ki nam jih je uspelo dobiti, potlej niso organizirano in trajneje izkoriščali kamnolomov vse do konca 18. stoletja. Seveda to ne pomeni, da v vsem tem času ni nihče uporabljal nabrežinskega kamna: najdemo ga v starejših zgradbah Benetk, Milj, predvsem pa v Nabrežini in okoliških vaseh, od Slivnega do Šempolaja in Križa, kjer so se ohranili številni izdelki stare domače obrti.

Zlata doba nabrežinskih kamnolomov se je pričela z zgraditvijo južne železnice leta 1857. Po njej so začeli odvažati kamen v velika mesta habsburške monarhije, v prvi vrsti na Dunaj in v Budimpešto, a tudi v Berlin, po morski poti pa je prišel v Egipt, celo v Novo Zelandijo in sploh v ves širni svet. V nekaj desetletjih je zraslo okrog 30 kamnarskih podjetij, v katerih je bilo zaposlenih tudi nad 3 tisoč delavcev. Nabrežina je v drugi polovici prejšnjega stoletja podvojila svoje prebivalstvo, podobno Križ. Na začasno delo so prihajali ali se stalno naselili ljudje iz bližnjih kraških vasi, pa tudi Furlani in celo Kalabreži, kot pravi pesem Iga Grudna. Med priseljenci iz daljnih krajev so bili predvsem mojstri, ki so prišli, da bi izučili delovno silo, sestavljeno v glavnem iz bivših kmetov in ribičev. Proti koncu stoletja so odprli prave kamnarske šole. V tem času se je razvilo tudi močno delavsko gibanje, o katerem je naš sodelavec Ivan Vogrič objavil daljši podlistek v Primorskem dnevniku. Gibanje je doseglo višek v stavkovnem valu v letih 1904-5.

Zlati časi so se končali z izbruhom 1. svetovne vojne. Po njej si je kamnarska industrija s težavo opomogla. Z odprtjem italijanskih tržišč in s izvozom predvsem v Egipt je v letih 1925-30 prišlo do novega vzpona, ki pa je bilo kratkotrajno. Propadanje se je nadaljevalo vse do naših dni, če izvajamo manjši vzpon v šestdesetih letih.

Kateri so vzroki upadanja dejavnosti?

»Vprašanje je zapleteno. Izvedenci menijo, da je treba vzroke iskati predvsem v tehnološkem zaostajanju nabrežinske kamnarske industrije. Kamen je sam po sebi dober: poleg tega, da je lepega videza, je sorazmerno tr-

pežen, kot dokazuje dobra ohranjenost dva tisoč let starih spomenikov, in uporaben tako v gradbeništvu kot v kiparstvu.

Kaj bo obsegala razstava, ki jo pripravljate o Nabrežini?

»Nameščena bo v štirih razstavnih prostorih. V dvorani SKD Igo Gruden bo zgodovinski prikaz, razdeljen v osem poglavij. V župnijski dvorani bo na ogled paviljon, s katerim je tržaška trgovinska zbornica predstavila kraški marmor na 23. mednarodnem sejmu MARMOMACC pri Veroni, kakor tudi izdelki domače obrti in nekaterih umetnikov ter geološki uvod o nastanku Krasa. V stari domačiji Ivana Ušaja bodo razstavljeni umetniški izdelki, staro orodje kamnarjev in voz, kakršne so nekoč uporabljali.

V občinski čitalnici, ki bo sicer namenjena predavanjem in okroglim mizam, si bo mogoče ogledati nekatere slike, predvsem pa film »Kamen — živa zgodovina Krasa«, ki so ga ustvarili dijaki nižje srednje šole Igo Gruden iz Nabrežine in zanj prejeli nagrado na festivalu v Pesaru.

Ste zadovoljni z opravljenim delom?

»Zahtevalo je veliko časa in naporov, saj delamo tako rekoč vsak dan že skoraj leto dni, seveda v prostem času. Upamo, da bo odziv ugoden. Kljub vsem naporom pa smo prepričani, da bi se dalo najti še veliko gradiva o kamnolomih, ki so tako globoko zaznamovali življenje naših prednikov. Žal pri potomcih nekdanjih kamnarjev nismo vedno naleteli na zaželeno sodelovanje. Mogoče bo prav razstava marsikoga spodbudila, da bo skrbneje pregledal stare skednje in kašče. Novo gradivo bi lahko prišlo v poštev za muzej o kamnarstvu, če bo seveda res ustanovljen.« (mb)

Znaki razkola so v njenih vrstah vedno očitnejši

Lista za Trst se umaknila s pogajanj

Deželna večina obsodila tako odločitev

Včeraj so se na sedežu deželnega sveta nadaljevala pogajanja za upravljanje tržaških krajevnih ustanov, vendar pa brez prisotnosti Liste za Trst; sestali so se tako samo deželni in pokrajinski tajniki strank deželne večine.

Vodstvo Liste za Trst je namreč v sredo zvečer z večino glasov sklenilo, da se ne bo udeležilo teh sestankov »zaradi ponovne kršitve sporazuma«, ki je bil podpisan meseca maja leta 1984; obenem si je pridržalo možnost, da skliče skupščino članov, ki bo po Giuricinovih besedah predvidoma v polovici meseca marca. Katere pa so te »ponovne kršitve sporazuma«? Tajnik liste Giuricin nam je dejal, da več kot po enem letu ni Lista za Trst vstopila v deželni odbor, kot je predvideval omenjeni sporazum, k temu pa je treba dodati še izjave deželnega in pokrajinskega tajnika KD, po katerih bi moral Richetti še naprej ostati župan, medtem ko sporazum predvideva njegovo zamenjavo s predstavnikom liste. Vodstvo LpT se bo torej predstavilo svojim članom s takim adutom, ki bo gotovo emotivno vplival na skupščino: stranke nočejo spoštovati sporazuma, ki so ga podpisale maja leta 1984. Sklep liste, da se umakne s pogajanj je bil, kot rečeno, sprejet z večino glasov.

Gotovo je, da se tajnik Giuricin ni strinjal s tako odločitvijo, saj je prav on pristal na pogajanja z ostalimi strankami, potem ko je na zadnji skupščini liste pod pritiskom večine članov prejel zelo široka pooblastila kot tajnik stranke. Očitno je, da se na seji vodstva prevladujoča komponenta Cecovini - Gambassini (bolj drugi kot prvi) ni strinjala s hipotezo možnega sporazuma, katerega obrisi so prišli do izraza v prejšnjih dneh; po tej

hipotezi naj bi lista vstopila v deželni odbor, občinsko in pokrajinsko upravo naj bi razširili z vstopom socialistične stranke, s temi spremembami pa ne bi prišlo do štafet, saj bi tako Richetti kot predsednik pokrajine Marchio ostala na svojih mestih do konca mandata; v okviru take rešitve naj bi Cecoviniju, kandidatu za zamenjavo Richettija, ponudili predsedniško mesto v drugi ustanovi.

Vse kaže, da se Cecovini in njegova struja nista strinjala s tako rešitvijo; zaradi česar so tudi z večino glasov sklenili zapustiti pogajanja. Pri tem je očitno, da so znaki razkola v Listi za Trst vedno bolj očitni in da jih ni »zacementirani« niti zadnja skupščina, ki se je navidezno zaključila s spravo med Giuricinom in Gambassinijevo komponento.

Včeraj so se tako sestali samo predstavniki strank deželne večine, ki so v skupnem poročilu označili kot presenetljivo tako odločitev LpT. Tako njeno zadržanje predstavlja poizkus, čudajajo deželna tajništva, da zvali na mesto njene notranje kontradikcije z objektivno škodo za Trst. Zelo velika je zato odgovornost, ki si jo je LpT prevzela s tako odločitvijo v trenutku, ko Trst potrebuje enotnost in solidarnost ne samo na državni in deželni, ampak tudi na krajevni ravni. Deželni tajniki so tudi potrdili, da za vstop liste v deželni odbor ne obstaja noben predsek, njen vstop mora pa očitno sloneti na pridobljeni programski in politični združljivosti med listo in strankami deželnega odbora, torej združljivosti, ki je ne bo mogoče nikoli preveriti, če so bo LpT izogibala soočanju z ostalimi političnimi silami. Kljub temu se bodo predstavniki strank deželne večine ponovno sestali, predvidoma že prihodnji teden.

KD »Igo Gruden« pred novo premiero

V Nabrežini potekajo te dni še zadnje priprave za odsko predstavitev veseloigre »Kje je meja?«, ki jo bo v nedeljo na društvenem sedežu uprizorila dramska skupina KD »Igo Gruden«. Pričakovano za veseloigro, ki je prirejena v domačem narečju, je precejšnje, kajti tovrstna odrska dela so doslej imela med domačim občinstvom vedno dokajšen uspeh. Po dvodejanki »Kacavat« (1975), sestavljenki »Obala, domovina, ljubezen« (1980) in spletu »Ognjišče je zaživel in spregovorilo« (1984) (po kronološkem vrstnem redu so to zadnje odrske predstave domačega dramskega odseka), se torej obeta še ena zanimiva amaterska predstava; igralski kader bodo tudi tokrat, kot v prejšnjih letih, sestavljali domačini.

Dramaturško priredbo za veseloigro »Kje je meja?« (gre za enodejanko z glasbenimi vložki) je napisal domačin Boris Devetak, ki je snov povzel po istoimenskem odskem delu Josipa Ogrinca. Režisersko vlogo ima Igor Malalan, medtem ko je za kostume in sceno poskrbela Liana Drašek; poleg njih je seveda še 10-članska igralska zasedba, ki se je za nedeljski nastop začela pripravljati že sredi jeseni. Povedati gre, da bodo veseloigro »Kje je meja?« uprizorili v počastitev dneva slovenske kulture, po premierski izvedbi pa jo bo dramska skupina KD »Igo Gruden« ponovila še enkrat

IV.

Uspešni stiki Centra za fiziko z ljubljanskim Inštitutom Stefan

Nad šestdeset znanstvenikov iz države tretjega sveta se te dni udeležuje tečaja o jedrskih reaktorjih v miramarskem Centru za teoretsko fiziko. Miramarski center je priredil tečaj v sodelovanju z dunajsko atomsko agencijo.

Udeleženci sledijo v dopoldanskih urah predavanjem izvedencev, popoldne pa proučujejo posebne kodekse, ki so jih bili organizatorji zbrali z vsega sveta, da bi nudili znanstvenikom in raziskovalcem čim popolnejšo sliko o uporabi jedrskih reaktorjev, o njihovi varnosti in o delovanju jedrskih central.

Med predavatelji so tudi trije strokovnjaki iz ljubljanskega zavoda »Jozef Stefan«, prof. Trkov, prof. Ravnik in prof. Najzer. Izvedenci iz Ljubljane že vrsto let uspešno sodelujejo z miramarskim Centrom za teoretsko fiziko, poleg njih pa predava na tečaju še nekaj izvedencev iz Zagreba.

Kot nam je povedal eden od vodij tečaja, prof. Hasan Dalafi iz Irana, bo tečaj trajal vse do 21. marca. Od 24. do 28. marca bo nato skupina 12 izbranih tečajnikov odšla v Ljubljano, kjer bo gost Inštituta »Stefan«. Udeleženci bodo tu izpopolnili svoje znanje v računalniškem centru Inštituta.

tuta. Tečaj o jedrskih reaktorjih bo torej še poglobil že plodne stike med Trstom in Ljubljano na znanstvenem in raziskovalnem področju.

ZAVRNIL JE OBTOŽBE

Richettijev odgovor tovarniškemu svetu Tržaškega arzenala

Tovarniški svet Tržaškega arzenala sv. Marka je v teh dneh obtožil župana Richettija, da je na zadnji seji občinskega sveta dal neosnovane izjave glede količine dela, ki naj bi bila zagotovljena podjetju. Vest smo priobčili v včerajšnji številki PD. No, včeraj se je oglašil tržaški župan s tiskovnim sporočilom, v katerem zanika, da bi kdaj dajal izjave, ki mu jih omenjeni tovarniški svet pripisuje. Na seji občinskega sveta naj bi »vzel le na znanje potrditev namere družbe Fincantieri, da zagotovi primerno količino dela (arzenalu), bodisi na področju popravil, bodisi na področju posebnih del«.

Smrt kapelnika Škabarja odjeknila na Prešernovi proslavi v Trebčah

Kot vsa društva, se je tudi KD Primorec, skupno z vaščani in godbo na pihala ter domačo šolo P. Tomažič pripravljajo na proslavo dneva slovenske kulture. Program je bil izdelan, nastopajoči pripravljeni, ko se je v sredo zjutraj razširila v Trebčah in vseh okoliskih vaseh vest, da je nenadoma preminil večletni dirigent domače godbe na pihala Parma, Rado Škabar, ki bi moral na večerni prireditvi voditi orkester na celovečernem koncertu.

Društva, ki je članj domačega društva kljub vsemu niso odpovedali, se je tako spremenila v nekakšno žalno svečanost, v večer, posvečen predvsem spominu na komaj umrlega učitelja in dirigenta Rada Škabarja, ki ima velike zasluge za razvoj trebske godbe na pihala.

Prireditve se je tako začela s kratkim nagovorom Delie Šivic in z govorom Ane Lokatos, ki se je spominila pesnika Prešerna in njegovih poezij. Otroci domače osnovne šole P. Tomažič, so nato izvedli recital Prešernovih poezij, popestren z odlomki iz njegovega življenja in dialektizmi, ki so ga pripravili pod skrbnim vodstvom učiteljice Meri Ozbič, Nade Jerman in Marte Sancin. Pet mladih članov godbe na pihala

la je nato stopilo na oder, oblečenih v svoje uniforme.

Nekaj besed v spomin učitelju Radu Škabarju je vidno ganjen prebral Vasilij Kralj, ki se je spomnil njegovega prihoda v Trebče. »Bilo je meseca aprila leta 1982 ko je začel z delom pri naši godbi. Prej je bil celih 27 let dirigent godbe na pihala v Divači, še prej je vodil godbene ansamble v Vrhovljah in v Repnu. Kot pravi glasbeni pedagog se je lotil dela, ustanovil glasbeno šolo in uvedel redne tedenske vaje. Ko se je pred podrugim letom upokojil, se je povsem posvetil naši godbi in med nami preživel ves svoj prosti čas. Njegova želja je bila, da bi postala godba res dober ansambel, ki bi lahko s ponosom nastopal na vseh prireditvah na tej in drugi strani meje. Pod njegovim vodstvom smo imeli veliko dobrih in uspešnih nastopov, kot na primer ob 100. obletnici godbe v Križu, ob 70. obletnici delovanja naše godbe, na manifestaciji za naše pravice v Gorici in nato tu v Trebčah, na številnih šagrah in drugih prireditvah. Kot vedno, se je tudi na nočejšnjo proslavo pripravil skupno z nami in niemu lastnim žarom in veseljem. Na žalost ga nocoj ni več med nami in močo bomo občutili praznino, ki jo je povzročila njegova nenadna smrt.«

Uspeh slovenske točajke

Osemnajstletna točajka Moira Fontanot iz Doline, je pred kratkim dosegla važen uspeh na svojem področju. Po prvostopenjski krajevni selekciji tekmovalja točajev v pripravljanju najboljšega kokteila se je uvrstila v višjo, vsedeželo selekcijo. Moira dela v očetovem baru »La Vela« v Miljah, ima pa možnost, da se uvrsti v državno prvenstvo pripravljavec izvornih koktejlav. To ni prva taka Moirina izkušnja na tekmovanjih, vedno pa se je uvrstila povsem zadovoljivo.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

izraža globoko sožalje Andreju Milovniku ob izgubi dragega očeta.

Svetli lik naše ljube Stane bo vedno ostal živ v naših srcih.

Matejka, Lučka, Joži, Anka in Lojzka Peterlin

Upravni odbor in delovni kolektiv Narodne in študijske knjižnice ter njegov Odsek za zgodovino izrekajo kolegič Miri Rijavec - Ivašič iskreno sožalje ob bridki izgubi matere.

POPRAVEK

Pri obletnici smrti Antona Gombača, objavljeni 20. 2. 1986 se je vrnila neljuba napaka. Pravilno ime hčere je Marija in ne Marta.

Ribiško naselje bo spet zeleno

Prebivalci Ribiškega naselja so že poldrugo leto čakali na včerajšnji dan, ko so se v vasi zbrali deželni odbor in finance Dario Rinaldi, devinsko - nabrežinski župan Bojan Brezigar ter drugi občinski predstavniki.

Vaščani so namreč včeraj dočkali, da jim je deželna ustanova vrnila to, kar jim je avgusta leta 1984 vzelo hudo neurje. Takrat sta močan veter in toča hudo poškodovala tako zeleno bogastvo kot sam turistični ugled naselja. Veter je zril tudi večja drevesa in toča je polomila veje tistih dreves, ki jim še tako hud veter ni bil kos.

Prebivalci Ribiškega naselja, pa tudi ostali devinsko - nabrežinski občani, so se zato obrnili na deželno upravo in jo prosili za pomoč. Včerajšnja svečanost z Rinaldijem je pomenila, da je Dežela prošnjo sprejela in da bo v kratkem Ribiško naselje spet dobilo svoje zelenje. Iz 2.600 novih dreves bodo uredili dvojne drevorede, veliko zim zelenih rastlin in grmov bo obdajalo športna igrišča ali pestrilo zelene oaze, celotna preureditev pa bo stala deželno upravo 200 milijonov lir.

Sprožili so lažen alarm

Policijski agenti iz Milj so identificirali in prijavili sodstvu skupino šestih mladoletnikov, ki so se prejšnji dan poigravali tako, da so telefonirali na neko miljsko šolo in napovedali, da bo v kratkem eksplodirala bomba. Klic je jasno imel posledice, saj je spravil v alarm sile javnega reda, medtem ko so bili učenci oškodovani pri pouku.

Zavod za zunanjo trgovino predstavil svoje programe

Tržaška trgovinska zbornica je priredila včeraj srečanje s predstavniki italijanskega zavoda za zunanjo trgovino (ICE), ki so ga zastopali ravnatelj podružnice Zavoda v Trstu, Castelli, vodja programskega oddelka informativnega centra SICE Fiorella Corazzini in njen ožji sodelavec Opinato.

Uvodni referat je Castelli začel s kratkim povzetkom lanskoletnega delovanja, ki ga je neposredno povezal s programom Zavoda za leto 1986. V tem letu bo ICE deležen državne finančne podpore, ki bo znašala 54 milijard lir. To je sicer nekaj milijard manj kot lani, moramo pa pri tem upoštevati padec vrednosti dolarja, kar bistveno razbremenuje italijansko trgovinsko bilanco. Z namenjenim denarjem bo Zavod za zunanjo trgovino finansiral približno 300 najrazličnejših trgovskih posegov v tujini. Zaenkrat se Italija raje posveča državam s solidnim gospodarstvom, kot so ZDA, države EGS, Japonska, čeprav ne opušta iskanja novih, perspektivnih in rentabilnih tržišč. Pri tem se je osredotočila pretežno na države Daljnega vzhoda.

Castellijev uvod je nato razčlenila Fiorella Corazzini, ki je podrobno obrazložila delovanje Zavoda za zunanjo trgovino na različnih področjih. V njenem ožjem izboru se je omejila izključno na gospodarske dejavnosti, ki so najbolj razširjene v Furlaniji - Julijski krajini.

Tako je Corazzinijeva razčlenila delovanje na področju kmetijstva in prehrane, preletela je čevljarsko de-

javnost, zaustavila se je pri izdelovalcih pohištva ter marmornatih in keramičnih ploščic. V svojem referatu se je lotila tudi eksploatacije kemičnih izdelkov, kovinarstva in izdelkov strojne industrije. Referat je bil namenjen predvsem tistim deželnim proizvajalcem naštetih dobrin, ki bi se radi vključili v reklamne in informativne kampanje Zavoda za zunanjo trgovino.

Za deželne gospodarstvenike pa je bil še posebno dragocen Opinatov poseg, s katerim je SICE predstavil delovanje Informativnega servisa. To je vsedržavni informativni servis, ki ima svojo podružnico in terminale tudi v Trstu (pri trgovinski zbornici) in nudi 6 različnih informacijskih servisov, od številke telesa vseh podjetij, ki poslujejo z Italijo, do spiska dokumentov, ki so potrebni za izvoz blaga v tujo državo. Skratka zagotavlja vsem gospodarstvenikom dostop do podatkov Zavoda za zunanjo trgovino.

Grška folklorna skupina v Trstu

Folklorna skupina Mixioti iz Larise se bo v ponedeljek, 24. februarja, predstavila tržaškemu občinstvu v mali dvorani gledališča Verdi s spletom grških plesov in pesmi. Nastop prireja grška vsedržavna ustanova za turizem. Predstavo si bo med drugimi ogledal tudi grški veleposlanik v Rimu Hristos Stremmenos. Začetek prireditve ob 20. uri.

†

Dne 19. februarja je sklenila svojo življenjsko pot naša priljubljena radijska »naša gospa«

Stana Kopitar vd. Offizia

Objokujejo jo: hčeri Marjuča s Silvijem in Mihela z Jordanom, vnuka Andrej in Barbara, sestra Silvana in drugo sorodstvo.

Pogreb bo v ponedeljek, 24. februarja, ob 9.45 iz mrtvašnice glavne bolnice.

Trst, 21. februarja 1986

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Žalovanju se pridružujeta Bernarda Pieri in družina Edija Gregorija.

Ob izgubi ljubljene mame Stane izrekajo dragi Marjuči in Miheli iskreno sožalje prijatelji Jankovič, Veljak, Jogan, Jagodic, Fonda, Biber, Turk, Volk, Fischer, Cesini, Ukmar in Zoch.

†

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi oče in nono

Adalberto Ferfolja

Pogreb bo jutri, v soboto, 22. t.m. ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Opčine in nato na pokopališče.

Žalujoči: sin Sergio z ženo Andreino, vnuka Erika in Andrej ter drugo sorodstvo.

Trst, 21. februarja 1986

†

Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče in brat

Rado Škabar

Pogreb bo danes, 21. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice na pokopališče na Repentabor.

Užaloščeni žena Cvetka, sin Bojan, brat Miro ter sestre Marija in Zora.

Repentabor, Sežana, 21. 2. 1986

Ob težki izgubi našega kapelnika

Rada Škabarja

izreka svoje sožalje ženi Cvetki, sinu Bojanu in ostalim sorodnikom

Godba na pihala V. Parma

Trebče, 21. februarja 1986

Ob nenadni smrti Rada Škabarja se ga spominjajo in izrekajo svojcem iskreno sožalje SKD Primorec, ŠD Primorec, sekcija KPI Zorko Kralj in sekcija VZPI-ANPI - Trebče.

†

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama in nona

Franciška Lipovec vd. Godina

Pogreb bo jutri, 22. t.m., ob 8.30 iz kapele glavne bolnice.

Žalujoči sin Pino, snaha Cesira, vnuka Walter in Roberto, brat Franc, sestra Emilija in drugo sorodstvo.

Trst, 21. februarja 1986

Ob izgubi drage

Francke Lipovec vd. Godina

se pridružujejo žalovanju Natalija, Marija, Lidija in Jurij z družinami.

Dežela nakazala 150 milijonov lir laboratoriju za morsko biologijo

Konzorcij za upravljanje laboratorija za morsko biologijo v Trstu je v teh dneh prejel od deželne uprave letni finančni prispevek na osnovi zakona 51/84. Prejel je 150 milijonov lir, ki jih je deželni odbor namenil temu važnemu organizmu za študijsko, raziskovalno in eksperimentalno dejavnost na področjih ribolova, vodne kulture v morskih, slanih in lagunskih vodah ter za uporabo morske in slane vode v industrijske namene.

Deželni zakon dopolnjuje vsedravnega štev. 979, ki določa predpise za varstvo morja; s tem finančnem prispevkom bo skupina raziskovalcev lahko nadaljevala študije o raznih pojavih: o meduzah in rdečih algah, o pomanjkanju kisika v morju, ki uničuje floro in favno ter študijo »fouling«, ki je velikega pomena za ugotavljanje kakovosti voda z biološkega vidika.

Konkretni rezultati tega zahtevnega in obširnega dela bodo znani pred koncem leta in bodo nudili možnost odgovornim v laboratoriju, da lahko zahtevajo od deželne uprave, da določi finančne prispevke za obdobje po triletnem načrtu 1984-86; laboratorij bo tako lahko opravljal delo, ki ne bo usmerjeno samo v varstvo morja, ampak tudi v proizvodnjo. Ta načrt o vodni kulturi se vključuje v sredozemske integrirane načrte (PIM) evropske gospodarske skupnosti; deželni zakon štev. 51/84 je namreč neke vrste most med državnim zakonom štev. 979 in načrti PIM. Že s tem finančnim prispevkom si bo laboratorij lahko nabavil strukture in najel osebe za doseg te ciljeve, v prvi vrsti za valorizacijo vodne kulture v morskih, slanih in lagunskih vodah.

Rekreacijsko združenje »La Marmotta« o poučevanju verske vzgoje v šolah

Rekreacijsko združenje »La Marmotta«, ki ima svoj sedež v Ulici Torina 15, je pred časom priredilo javno zborovanje o poučevanju verouka na šolah. Na zborovanju so izstopila razna protislova v zvezi z novimi zakonskimi predpisi in predlogi za alternativno obliko takega pouka. Prav tako so prisotni izrekli različna mnenja, kar priča o občutljivosti prebivalstva do tega vprašanja in o raznolikosti verske in narodnostne pripadnosti, ki je značilna za naše mesto.

Dejstvo je, so ugotavljali prisotni, da je opredelitev za pouk veroizpovedi že v otroškem vrtcu absurda in nečloveška, saj bi lahko izzvala razne oblike diskriminacij pri otrocih, ki se takih vprašanj še ne zavedajo. Kar zadeva višje srednje šole, so prisotni, dijaki in starši, iznesli številne predloge o alternativnih dejavnostih, o katerih se mnogo govori, niso pa še nikakor definirane. Ena izmed teh bi lahko bila zgodovina verstev, ki bi prav zaradi raznolikosti krajevnega prebivalstva imela ugoden odziv s strani dijakov.

Sicer pa se že danes dogaja, da je ponekod ura verouka popolnoma drugačna, kot bi to zahtevali tesni okviri šolskih programov. Odprt in sproščen dialog s prav tako odprtim in razpoložljivim duhovnikom lahko postane trenutek srečanja in razprave, h kateri rad pristopi tudi dijak, ki ni nujno katoličan ali veren.

Združenje »La Marmotta« je ob zaključku zborovanja izreklo svoj pristop k pozivu intelektualcev, politikov, katoličanov in pripadnikov drugih veroizpovedi, da se pouk verske vzgoje odvija izven rednega šolskega urnika, s čimer bi se izognili vsem

problemom birokratskega značaja in tudi drugim, ki se že kažejo na obzorju zakona, ki se je od vsega začetka izkazal kot dvoumna netemeljena poteza sedanjega ministra za šolstvo.

Obvestilo o začasnih zaposlitvi pomožnega vzgojitelja v socialnem centru v Sesljanu

Občina Devin - Nabrežina razpisuje javno selekcijo na osnovi listin in izpita-kolokvija za sprejem v službo za dobo 90 dni enega pomožnega vzgojitelja v socialnem centru v Sesljanu. Predvidena bruto plača znaša 1.262.000 lir.

PREDVIDENI ŠTUDIJSKI NASLOV: diploma višje srednje šole.

Ostali rekviziti:
— italijansko državljanstvo;
— kandidati ne smejo biti mlajši od 18 let in ne smejo presegati 35. leto starosti, razen izjem, ki jih predvideva zakon.

Interesenti morajo predložiti prošnjo na navadnem papirju Uradu za stike z javnostjo in prevajanje (soba štev. 20) najkasneje do četrтка 27. februarja 1986. (do 14. ure).

Prošnji morajo priložiti naslednje dokumente:

1. diplomu višje srednje šole;
2. morebitno potrdilo o službovanju z enakovredno kvalifikacijo v javnih ustanovah;
3. morebitne listine, ki dokazujejo pravico do prednosti, preference ali zvišanja starostne meje.

Poznavanje slovenskega jezika velja za prednostni naslov. Izpit-kolokvij bo v soboto, 1. marca 1986, v jutranjih urah.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD F. Venturini in Slovenski klub priredita koncert ansambla ZA DRUGO NOVO GLASBO iz Beograda v torek, 25. t. m., ob 20.30 v centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Vstop prost. Vabljeni!

Godba na pihala iz Ricmanj priredi v nedeljo, 23. t. m., ob 17.30 DAN SLOVENSKE KULTURE, ki bo v dvorani Kulturnega doma v Ricmanjih. Nastopajo gojenci glasbene šole, mešani pevski zbor Slavec in godba na pihala. Vabljeni!

Dramska skupina KD I. Gruden vabi na predstavitev Ogrinčeve veselice v domačem narečju »Kje je meja?« v dramaturški priredbi Borisa Devetaka, režiji Igorja Malalana in scenski pripravi Liane Drašček. Premiera je na sporedu ob 17.36, ponovitev pa ob 20.04 v društvenih prostorih. Nastopajo domači igralci.

KD Prosek - Kontovel priredi danes, 21. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku ob DNEVU SLOVENSKE KULTURE gostovanje SKD Tabor z igro Krotko dekle. Govor Ace Mermolja.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V petek, 28. t. m., ob 18. uri premiera mladinske veselice Figole - fagole. Izvaja mladinska dramska skupina, režija Olga Lupinc, scena in kostumi Jasna Merku, glasba Aleksander Vodopivec. Ponovitev v soboto, 1. marca, ob 20.30 in v nedeljo, 2. marca, ob 17. uri.

Društvo Slovencev miljske občine prireja jutri, 22. t. m., ob 19. uri v Ljudskem domu pri Korošcih PROSLAVO ob dnevu slovenske kulture. Sodelujejo otroci otroškega vrtca in osnovne šole, zbor Jadran in tamburaši KD F. Prešeren iz Boljuna.

SKD Barkovlje, Ulica Cerreto 12, vabi na PRESERNOVO PROSLAVO v nedeljo, 23. t. m. Nastopili bodo Joško Lukeš, zbor M. Pertot, Gallus Consortium. Slavnostni govor bo imel prof. Boris Pahor. Začetek ob 17. uri.

KD Rdeča zvezda in SK Kras prireja v okviru praznovanja dneva slovenske kulture v športno-kulturnem centru v Zgoniku: 23. t. m. ob 17. uri koncert godbe na pihala iz Nabrežine. Sodeluje domači pevski zbor. Vabljeni!

Ob prazniku slovenske kulture prireja mešani pevski zbor Sveti Jernej v nedeljo, 23. t. m., ob 17. uri v Finčgarjevem domu na Opčinah VEČER SLOVENSKE PESMI. Sodelujejo pevski zbor Vesela pomlad, dekliska skupina zbora Vesela pomlad. Fantje izpod Gramade in Sveti Jernej; priložnostni govor: Lučka Sosič. Vabljeni!

SKD Union - Podlonjer, SKD Škamperle - Sv. Ivan in Ljudski dom Podlonjer vabijo na KULTURNI VEČER ob dnevu slovenske kulture, ki bo jutri, 22. februarja, ob 20. uri v Ljudskem domu v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24). Na sporedu govor, glasbene točke in recitacije.

KD F. Venturini priredi gostovanje PD Slovenca iz Boršta z nastopom mešanega pevskega zbora in veseloigro »Ambet je bjeu« v nedeljo, 23. t. m., ob 17.30 v centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Vabljeni!

KD I. Grbec - Škedenj, Dom J. Ukmarja - Škedenj in KD Kolonkovec - Ženjan priredijo v nedeljo, 23. t. m., ob 17. uri v prostorih KD I. Grbec v Ul. Servola 124 DAN SLOVENSKE KULTURE. Vabljeni!

razstave

V razstavnih prostorih poslovne stavbe Slovenjales v Ljubljani na Titovi 52 razstavlja do 7. marca slikar Bruno Mevlja - Amelio. Razstava je organizirana pod pokroviteljstvom podjetja Slovenjales, ZKO in Društva zamejskih likovnikov.

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, razstavlja svoja dela Jože Čiuha.

V umetnostni galeriji Torbandena je do 6. marca odprta razstava slikarja Antonia Sofianopula.

V tržaški občinski galeriji na Trgu Unità razstavlja do 26. februarja svoja olja slikar Fabio Zubini.

razna obvestila

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 24. t. m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na srečanje s Paolom Parovelom - avtorjem knjige »L'identità cancellata« (o poitalijančevanju slovenskih priimkov in imen).

Fotokrožek Trst 80 vabi na otvoritev fotografske razstave Antonija Špacala, ki bo jutri, 22. februarja, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Na harmoniko bo igrala Suzana Žerjal.

menjalnica

Ameriški dolar	1.550.—
Nemška marka	678.—
Francoški frank	219.—
Holandski florint	600.—
Belgijski frank	32.—
Funt šterling	2.260.—
Irski šterling	2.050.—
Danska krona	182.—
Grška drahma	10.—
Kanadski dolar	1.100.—

KD F. PREŠEREN priredi

DANES, 21. februarja, ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu

DAN SLOVENSKE KULTURE

SPORED: slavnostni govornik KLAVDIJ PALČIČ, nastop učencev celodnevne osnovne šole F. Venturini ter tamburaškega ansambla KD F. Prešeren.

Vabljeni!

koncerti

Glasbena matica Trst v sodelovanju z deželnim sedežem RAI v Trstu. Ciklus koncertov MLADI MLADIM. V četrtek, 27. t. m., ob 18. uri v avditoriju deželne sedeža RAI v Trstu, Ul. F. Severo 7: Silvio Sirsen, klavir. Skladatelji Grieg, Schumann. Vabljeni!

izleti

SPDT prireja ob 20. Zimskih športnih igrah avtobusni izlet v Ravasclettu, kjer bo 9. marca tekmovanje v veleslalomu. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI v uradnih urah, cena izleta (odhod ob 6.15 izpred sodne palače) pa je 12.000 lir. Člani SPDT, ki se želijo udeležiti tekmovanja, naj se zglasijo pri Pavlu Fachinu (tel. 742-488) ali Zvezdanu Babicu (tel. 762-228).

Ob priliki tržaškega prvenstva, ki bo 23. t. m. 3.A ŠPORT priredi avtobusni izlet v Sappado. Cena prevoza 10.000 lir. Prijave sprejema Stojan, tel. 220423.

čestitke

Včeraj je praznoval rojstni dan dragi oče in mož STELIO BERTOCCHI. Vse najboljše, vso srečo in zdravje v življenju mu želim žena Laura in hči Mara s Frankotom.

Prof. CORRADO! Čestitke za ta »capriccio« in kar tako naprej... adagio con brio! Dijaki in profesorji 4. razreda slovenskega znanstvenega liceja F. Prešeren.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 21. februarja PETER

Sonce vzide ob 6.58 in zatone ob 17.40 — Dolžina dneva 10.42 — Luna vzide ob 13.52 in zatone ob 5.38.

Jutri, SOBOTA, 22. februarja MARJETA

Vreme včeraj: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1005 mb raste, veter 15 km na uro severovzhodnik s sunki burje do 40 km na uro, vlaga 67-odstotna, v jutranjih urah je padlo 3,5 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 6,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI STA SE: Sara Treppiedi in Sara Baronio.

UMRLI SO: 91-letni Antonio Favento, 74-letni Mario Stricevich, 70-letni Ermio Birri, 56-letni Libero Vascotto, 86-letna Maria Impellizzeri, 58-letni Giuseppe Timpanaro Occhi, 58-letni Ezio Gaudenzi, 78-letna Stanislava Kopitar, 72-letni Gastone Tommasin, 83-letni Olimpio Cian, 61-letna Anna Sofia Markic, 65-letna Bruna Cravagna, 80-letna Rosalia Mezgec, 83-letna Virginia Mosetti, 68-letni Valerio Skerl, 82-letni Giuseppe Musizza, 79-letni Evaristo Gherbaz, 73-letni Ottone Coslovich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN Od ponedeljka, 17., do sobote, 22. t. m. ob 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30 (tudi od 13.00 do 16.00)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11.

Prosek (tel. 225-141) in Žavljje (tel. 274-630) samo po telefonu za najnужnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Godoni 8, Ul. Belpoggio 4.
Prosek (tel. 225-141) in Žavljje (tel. 274-630) samo po telefonu za najnужnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 - nočna služba)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4.
Prosek (tel. 225-141) in Žavljje (tel. 274-630) samo po telefonu za najnужnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpriznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

NAKUPNI TEČAJI 20. 2. 1986

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	818.—
Avstrijski šiling	96.—
Norveška krona	215.—
Švedska krona	212.—
Portugalski eskudo	10.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.060.—
Debeli dinar	4.10
Drobni dinar	4.10

Na šoli Glasbene matice je iz harmonike diplomiral z odliko in pohvalo

CORRADO ROJAC

Iskreno čestita
Glasbena matica

V sredo je v Gallusovi dvorani zaslužil odliko s pohvalo v diplomskem izpitu iz harmonike naš

CORRADO ROJAC

Za ta izredni podvig mu iz srca čestitata dirigent Claudio Furlan in ansambel Synthesis 4.

darovi in prispevki

Ob obletnici smrti dragega brata Draga se ga spominja sestra Vida in daruje 10.000. lir za spomenik padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na očeta Hadrijana Cotiča daruje hči Nidja z družino 20.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu, 20.000 lir za godbo na pihala Vesna in 20.000 lir za TPPZ.

Edi Grgič daruje 20.000 lir za sklad M. Čuk.

Angel Košuta (Križ 333) daruje 4.000 lir za sklad Dela.

V spomin na profesorja Humberta Močnika darujeta Miranda in Atilij Kralj 10.000 lir za SKD Tabor.

V počastitev spomina g. Karle Lupinc darujeta Vladimir in Livia Wilhelm 10.000 lir za knjižnico P. Tomažič in tovariši.

V počastitev spomina gospe Marije Garavello darujeta Vladimir in Livia Wilhelm 10.000 lir za SKD Tabor.

Bernarda Daneu daruje 5.000 lir za SKD Tabor.

Nomesto cvetja na grob Ivana Milčiča darujeta Anica in Miro Blažina 20.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

V spomin na Ivana Milčiča daruje Iva Pirjevec 15.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

Ob 60-letnici poroke darujeta Ivan in Ljuba Stranj iz Doline 20.000 lir za KD V. Vodnik, 20.000 lir za moški pevski zbor V. Vodnik in 20.000 lir za pihalni orkester Breg.

Ob 15-letnici Tržaškega okteta daruje mizarska delavnica Stopar 70.000 lir za istoimenski oktet.

Ob nabiralni akciji za SZ Sloga so darovali mesnica Mevlja - Cufar 30.000 lir, pekarna Magda Marc 20.000 lir, zaloga piva Andrej Grgič 50.000 lir in drogerija Baiz 30.000 lir.

Nomesto cvetja na grob Marije Križmancić (Štefanove) daruje Ivan Drnovšek z družino 30.000 lir za SZ Sloga.

Ob 9. obletnici smrti Edija daruje družina Brišček 20.000 lir za srednjo šolo S. Kosovel in 20.000 lir za osnovno šolo F. Bevk.

Ob 4. obletnici smrti Hermana Fonde darujejo žena Ivanka, sin Marjo in hči Nadja 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

mali oglasi

PRODAM vinograd 2.000 kv. m v Dolini. Tel. 040/228-373.

VESPO PX 125 sinje metalizirane barve v odličnem stanju prodam. Telefonirati na št. 228-696.

VAŽNO UVOZNO - IZVOZNO podjetje išče sposobnega sodelavca s prakso za vodenje, tudi samostojno, poslovanja z vzhodnimi državami. Znanje srbohrvaščine, angleščine in/ali nemščine. Pisati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Uvozno - izvozno podjetje«.

20-LETNO DEKLE s kvalifikacijo tajnice in znanjem nemščine in srbohrvaščine išče katerokoli službo. Telefonirati ob uri kosila na št. 228-597.

PRODAM otroška oblačila in voziček. Tel. na št. 730-495.

PRODAM udobno trisobno stanovanje v lepem kraju Gorice, prosto konec avgusta. Samo direktno zainteresirane osebe naj telefonirajo na št. 0481/86464 ali 32135.

VLAŽNI pudri in šminke firme SHISEIDO primerni za mrzlo podnebje so v prodaji pri Kozmetiki 90 na Opčinah.

RABIM POMOČ v gospodinjstvu za stalno ali nekaj ur tedensko po dogovoru. Tel. 003866/23933 ob večernih urah.

PO UGODNI CENI prodam nov štedilnik na drva. Tel. 040/208-667.

OSMICO je odprl Rudi Petaros v Borštu štev. 139. Toči belo in črno vino.

PRODAM tobakarno v Ricmanjih. Tel. 040/280853 v večernih urah.

NA TORKOVEM pustovanju v kulturnem domu F. Prešeren v Boljuncu je bil v toaletnih prostorih odložen zlat prstan s temnoplavim biserom. Pošteno najditeljico prosim, da se javi na tel. 772-755 int. 38.

IŠČEM kakršnokoli zaposlitev, opravljene vojaški rok, višješolska diploma, govorim angleško. Telefon 040/228-436 ali 280-175.

BELA PUHOVKA (piumino), na notranji strani svetlomode barve, znamke G. Rizzi je bila pomotoma zamenjena v torek, 11. t. m., na pustnem plesu v Dijaškem domu v Trstu. Najditelj naj telefonira na št. 0481/78086.

ZAIZDLJIVO ZEMLJIŠČE ali hišo z vrtom v Trstu ali bližnji okolici kupim. Tel. 414542 od 10. ure dalje.

gledališča

VERDI

Danes, 21. februarja, ob 20. uri (red B/E) druga predstava opere »Figarova svatba«.

Jutri, 22. t. m., ob 17. uri zadnja predstava opere »La donna del lago« (red S).

ROSSETTI

Danes ob 20.30 bo skupina Compagnia del Teatro Eliseo gostovala z delom J. P. Sartreja »Il diavolo ed il buon Dio« z G. Lavio in M. Guerritore, S. Reggijem in G. De Lellisom. Režija: Gabriele Lavia. V abonmaju odrezek št. 8. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 3 ure in 10 minut.

Od 25. februarja do 2. marca bo gledališka skupina Teatro di Roma predstavila »Varietà« z M. Ranierijem, M. Merlini. Za abonente 30-odst. popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana
Danes, 21. t. m., ob 19.30: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Jutri, 22. t. m., ob 19.30 ponovitev retrogardističnega dogodka: »Krst pod Triglavom«.

Mala dvorana

Danes, 21. februarja, ob 22.00: Martin Sherman »Mesijaj«.

Jutri, 22. februarja, ob 10. uri: Akademija gospoda Kleksa, poljski film l. 1983.

Jutri, 22. februarja, ob 21. uri: Večer jazza s saksofonistom Timom Bernejem in kitaristom Billijem Frisellom.

Okrogla dvorana

Danes, 21. februarja, ob 22.00: Martin Sherman »Mesijaj«. Režija — Vinko Moederdorfer.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 21. t. m., ob 20.00: B. Brecht »Opera za tri groše«. Režija Jan Skotnick. Predstava bo v Solkanu za ZKO Sežana in izven.

kino

ARISTON — 15.45, 22.00 Il bacio della donna ragno, dram., ZDA 1985, 120'; r. Hector Babenco; i. William Hurt, Raul Julia.

EXCELSIOR I — 16.00, 22.15 Nove settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. (C)

EXCELSIOR II — 17.30, 21.45 Plenty, dram., ZDA 1985, 124'; r. Fred Schepisi; i. Meryl Streep, Sam Neill.

FENICE — 17.00, 22.15 Yado, fant., ZDA 1985, 9

Miroslav Peršolja razstavlja v Sežani

Sežanska Zveza kulturnih organizacij se je v mesec kulture v občini Sežana, ki traja od 6. februarja do 17. marca, vključila s številnimi gledališkimi in glasbenimi popoldnevi in večeri ter obogateno ponudbo na področju likovne in literarne dejavnosti.

Uvod v mesec kulture predstavlja otvoritev razstave kiparskih del Miroslava Peršolja v sežanski Mali galeriji in predstavitev pesniške zbirke Obrobja noči mladega Alda Žerjaka iz Pliskovice.

Sežanska Zveza kulturnih organizacij se vsako leto trudi dopolnjevati slovenski kulturni prostor z domačimi umetniki in ustvarjalci in to ji tudi uspeva. Tako se v Sežani prvič predstavlja svobodni umetnik Miroslav Peršolja, doma iz Postojne, živi in ustvarja pa v Novi Gorici. Na otvoritvi kiparske razstave je v kulturnem programu nastopil pesnik Darko Komac iz Nove Gorice, ki je s pesmimi predstavil pesnika Aleksandra Peršolja.

Umetnostni oblikovalec Miroslav Peršolja se je rodil 4.6.1948 v Postojni, sedaj pa se s kiparstvom in industrijskim oblikovanjem ukvarja v Novi Gorici. Peršolja je v začetku izdeloval kovaške izdelke, nato pa se je usmeril v oblikovanje uporabne plastike in večjih spomeniških obeležij. Avtorjevo vodilo pri ustvarjanju je cilj po dosegi višje umetniške ravni stvaritev, pri tem pa ga vodi umetniški čut in samovolja, hodi po lastni začetni poti. Vidno prelomnico v Peršoljevem delovanju predstavlja triletno obiskovanje privatnega kiparskega ateljeja pri Leopoldu v Gorici. Tu se je seznanil in vzljubil les in železo, ki sta mu tudi sedaj najljubša materiala pri oblikovanju svojih izdelkov. V začetku je bilo njegovo ustvarjanje podvrženo željam in okusu kupcev, vendar je s tradicijo izdelovanja izdelkov po meri naročnikov prekinil. Odločil se je za lastno pot, ki zahteva dolgotrajno iskarnje in mnogo volje in truda. Odločil

se je za lastno pot izdelave in zaščite (polihromacije) kovaških izdelkov. Tako je mrzlemu železu vdahnil toplino in izžarevanje. Njegovi izdelki kar sami kličejo po dotiku in srečanju z njimi. In še več. Ko si enkrat v razstavnem prostoru, ne moreš oditi, želiš si, da bi te skulpture imel vedno ob sebi. Njegovo snovanje je razširjeno tudi na zvarjene in svobodno oblikovane in pojmovane skulpture — vaze. Umetniku je pomembna likovna govorica obdelave in reševanje kiparskega problema v prostoru. Zanimiva je tudi igra svetlobe in sence.

Čeprav je umetniška pot, ki jo je prehodil Peršolja, potem ko se je zavestno odločil in zamenjal oblikovanje kovaških predmetov s kiparskim ustvarjanjem, kratka, ugotavljamo, da je bera kiparskih del precejšnja in kvalitetna. To nam potrjujejo tudi številne samostojne razstave (Gorica, Ljubljana, Postojna, Celje, Nova Gorica, Portorož), skupinske svetovne in mednarodne razstave industrijskega oblikovanja (München, Pariz, Kranj, Celje). Za samosvojo izvirno pot industrijskega oblikovanja je prejel številna priznanja (priznanje za oblikovanje na razstavi industrijskega oblikovanja v Münchnu, zlato plaketo za oblikovanje na mednarodni razstavi industrijskega oblikovanja v Kranju).

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Berite
**Novi
Matajur**

Priljubljen:
Iztok Jelačin

nedelja ob 11. uri

Vročih 10

Lestvica Radia Koper — Capodistria, Primorskega dnevnika in Primorskih novic

Odslej bomo ob torkih v Primorskem dnevniku in Primorskih novicah objavljali lestvico desetih najpopularnejših pesmi, ki jo boste oblikovali sami s pošiljanjem glasovnic v uredništvi obeh časopisov. Glasovnice bomo objavljali vsak tork v petek ter jih v uredništvih shranjevali za mesečno in letno žrebanje. Naj omenim nekaj nagrad: založba Lipa iz Kopra bo vsak mesec pripravila knjižno nagrado, prav tako Založništvo tržaškega tiska iz Trsta, hrpeljska steklarna bo izžrebane nagrajevala s kopmetom kozarcev, razdeljevali bomo kasete. Produkcije kaset in plošč RTV Ljubljana, majice Primorskih novic, vstopnice za koncerte in še kaj. Ob koncu leta pa bomo podelili velike letne nagrade, od katerih naj zaenkrat omenimo dve akustični kitari Melodije iz Mengša.

Lestvica Vročih 10 bo na valovih koprškega radia vsako nedeljo. V oddaji, ki bo na sporedu od 11. ure dalje, boste lahko slišali še kopico informacij, zanimivosti in intervjujev z našimi glasbeniki...

Toliko za uvod, vaše predloge za uvrstitev na lestvico pričakujemo do četrta, 27. februarja. V nedeljo, 2. marca, že začnemo zares, zato pohitite!

Z nagradami sodelujejo še:

Elektrotehna
DO Melodija
Mengeš

Založba
Lipa Koper

Založništvo
tržaškega
tiska - Trst

Astra
DO Steklarna
Hrpolje

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

italijanska televizija

Prvi kanal	no tekmovalje
9.30 Televideo - poskusni program	16.00 Šola in vzgoja
10.30 Tre anni - TV nadaljevanka	16.30 Pane e marmellata - otroška oddaja
11.30 Taxi - TV film	17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
11.55 Vremenske razmere	17.35 Iz parlamenta
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	17.40 Sereno variabile - tedenska oddaja o turizmu in prostem času
12.05 Halo... kdo igra? - Opoldanski program z Enrico Bonaccorti	18.30 Športne vesti
13.30 Dnevnik 1	18.40 Ceste v San Franciscu - TV film
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute o...	19.45 Dnevnik 1 - Vesti
14.00 Halo... kdo igra? - zadnji poziv	20.20 Športne vesti
14.15 Pista! - 1. del	20.30 Follia amore mio - TV priredba
16.55 Dnevnik 1 - Kratke vesti	22.10 Dnevnik 2 - Nocoj
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	22.20 Missione a Cuba - TV film
17.05 Pista! - 2. del oddaje	23.55 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
18.30 Italia sera - dogodki in osebnosti	00.05 La notte del delitto - film
Vodi Piero Badaloni	Nastopa Richard Chamberlain
19.40 Almanah in Vremenske razmere	Tretji kanal
20.00 Dnevnik 1	13.10 Dogodivščine vojaka Švejka - TV film
20.30 Gloria - una notte d'estate - film	14.10 in 14.40 Šola in vzgoja
Nastopa Gena Rowlands	15.10 Recital R. Brusona
22.30 Dnevnik 1	15.30 Recital M. Cabellè
22.40 Il barone rampante	16.10 Šola in vzgoja
23.55 Dnevnik 1 - Zadnje vesti	16.40 Dokumentarec
00.10 Japonska - dok. oddaja	17.10 Dadaumpa - variete
Drugi kanal	18.10 Glasbena oddaja
9.30 Televideo - poskusni program	19.35 Il salto delle streghe
10.50 Smučanje: svetovni pokal	20.05 Šola in vzgoja
11.55 Cordialmente - vodi Enza Sampò	20.30 Pirandello v gledališču in drugje
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	22.35 Dnevnik 3
13.30 Capitol - TV nadaljevanka	23.10 Dokumentarec
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti	23.40 Odbojka
14.35 Tandem - aktualnosti in nagrad-	

jugoslovanska televizija

Koper	17.50 Metlin - TV nadaljevanka
14.15 TV Novice	18.15 Pred porodom - izobraževalna oddaja
14.25 Uboga Klara - TV nadaljevanka	19.00 Danes - Obzornik Ljubljanskega območja
15.00 Cilj »nič« - film	19.30 TV dnevnik
16.40 Otroški program: risanke, dokumentarec - TV film	19.55 Vreme
18.30 Pacific International Airport - TV film	20.05 Risanka
18.55 TV Novice	20.15 Vojna: Opombe o jedrski vojni - dokumentarna serija
19.00 Odprta meja - informativna oddaja v slovenskem jeziku	21.20 Pod krinko - TV nanizanka
	22.05 TV dnevnik
	22.20 Metulj na rami - film
V današnji oddaji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:	Zagreb
TRST — Vpis v osnovne šole	8.10 Poročila
NABREŽINA — Proslave ob dvatisočletnici nabrežinskih kamnolomov	8.15 Videostrani
TRST — Portret fotografa Primorskega dnevnika Marija Magajne	8.25 Daj mi krila
	8.55 in 10.35 TV v šoli
	12.25 Poročila
	12.30 Smučajmo vsi
	13.30 Kvizoteka
	14.35 Železi ste, pogledjte
	15.00 TV v šoli
	16.00 Dober dan - informativna oddaja
	17.25 Kronika občine Rijeka
	17.45 Daj mi krila
	18.15 Družinski magazin
	18.45 Številke in črke - kviz
	19.05 TV koledar
	19.30 TV dnevnik
	20.00 Vihre vojne - TV nadaljevanka
	20.55 Neki novi rock-n roll - zabavno-glasbena oddaja
	21.40 TV dnevnik
	21.55 Po desetih - kulturni magazin
	23.15 Poročila

zasebne postaje

CANALE 5	16.00 Bim Bum Bam - otroška oddaja
8.35 Alice - TV film	18.00 La casa nella prateria - TV film
9.00 Una famiglia americana	19.00 Gioco delle coppie - nagradno tekmovalje
9.50 General Hospital - TV nadalj.	19.30 La famiglia Addams - TV film
10.45 Facciamo un affare - nagr. tek.	20.00 Risanke
11.15 Tuttinfamiglia	20.30 Piedone lo sbirro - film
nagradno tekmovalje	22.30 Športna rubrika
12.00 Bis - nagradno tekmovalje	23.20 Football
13.30 Sentieri - TV nadaljevanka	00.35 Cannon - TV film
14.30 La valle dei pini - TV nadalj.	1.30 Strike Force - TV film
15.30 Una vita da vivere - TV nadalj.	TELEPA DOVA
16.30 Hazzard - TV film	7.30 Risanke
17.30 Doppio slalom - mladinsko nagradno tekmovalje	9.00 TV film
18.00 Zero in condotta - TV film	10.00 Missione impossibile - TV film
18.30 C'est la vie - nag. tekmovalje	11.00 Il ritorno del Santo - TV film
19.00 I Jefferson - TV film	12.00 Andrea Celeste - TV novela
19.30 Zig Zag - nagradno tekmovalje	13.00 Risanke
20.30 Dynasty - TV nadaljevanka	14.00 Innamorarsi - TV novela
21.30 Hotel - TV film	15.00 Andrea Celeste - TV novela
22.30 Maurizio Costanzo Show	16.00 TV film
00.30 Donne in attesa - film	17.00 Risanke
RETEQUATIRO	19.00 Carmin - TV novela
8.30 Soldato Benjamin - TV film	20.00 Risanke
9.00 Destin - TV novela	20.30 Il mostro - film
9.40 Lucy Show - TV film	22.30 Športna rubrika
10.00 I sogni nel cassetto - film	23.30 Missione impossibile - TV film
11.45 Magazine - rubrike	TRIVENETA
12.15 Mammy fa per tutti - TV film	00.30 TV film
12.45 Ciao ciao - otroška oddaja	13.00 Risanke
14.15 Destin - TV novela	14.00 Bellamy - TV film
15.00 Agua Viva - TV novela	15.00 Monitor
15.50 Dagli Appennini alle Ande - film	15.30 Django killer per onore - film
17.50 Lucy Show - TV film	17.00 Risanke
18.20 Ai confini della notte - TV film	18.30 Una signora in gamba - TV film
18.50 I Ryan - TV film	19.00 Govorimo o ribolovu
19.30 Febbre d'amore - TV nadalj.	20.15 Terrere nel buio - film
20.30 Il buon paese - nag. tek.	22.00 Combat - TV film
23.00 Mash - TV film	23.00 Bellamy - TV film
23.30 Cassie & Co. - TV film	1.00 La dottoressa preferisce i marinai - film
00.30 Ironside - TV film	2.30 Monitor
1.30 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film	3.00 Film
ITALIA 1	TELEFRIULI
8.30 Gli eroi di Hogan - TV film	12.30 La famiglia Smith - TV film
8.50 La casa nella prateria - TV film	13.00 Lamù - risanka
9.40 Fantasilandia - TV film	13.30 Senorita Andrea - TV novela
10.30 Wonder woman - TV film	14.30 Risanke
11.30 Quincy - TV film	15.30 Glasbena oddaja
12.30 L'uomo da sei milioni di dollari	18.30 Dokumentarec
13.20 Help! - nagradno tekmovalje	19.30 Senorita Andrea - TV novela
14.15 Deejay Television - glasbena oddaja	20.30 Innamorarsi alla mia età
15.00 Chips - TV film	22.15 TV dnevnik
	22.45 L'ultimo indizio - TV film

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledarček, Pravičica, Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo, Sestanek ob 12.00, Lahka glasba; 13.20 Naša pesem 1984: Akademski pevski zbor »Boris Kidrič« iz Celja vodi Dragica Zvar, Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo!; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 15.45 Postni govor; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva, Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: dekliški zbor »Vesna« iz Križa vodi Bogdan Kralj; 17.45 Neposreden prenos iz Sesljana, Z otvoritvene svečanosti proslave 2.000-letnice nabrežinskih kamnolomov.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba zadobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.45 Cestne informacije, Objave; 7.20 Tržnice; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu radia Koper; 13.00 - 15.00 Mladinska oddaja; 15.00 Človek v človeku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek programov.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Prirčno vaši; 9.15 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pesem tedna; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani - pregled tiska; 12.00 Glasba po željah; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Glasbeno popoldne; 16.00 Radijski oder; 16.45 Glasba; 17.45 Glasbena oddaja; 18.10 Evergreen; 20.00 - 6.00 Nočni program Radia Koper.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno govorni program; 10.30 Pesmi skozi čas; 11.10 Nagradno tekmovalje; 11.30 Radijska nadaljevanka; 12.03 Ul. Asiago Tenda; ta teden Fiordaliso; 13.30 Poštna kočija; 14.03 Master City; 15.03 Radio 1 za vsakogar; 16.00 Popoldanski spored; 17.30 Jazz glasba; 18.00 Radijski variete; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Svet motorjev; 19.30 Na naših trgih; 19.35 Audio-box Lucus; 20.00 Glasba; 20.30 Tajna vojna v Sredozemlju; 21.03 Komorni koncert; 22.15 Orkestri v večeru; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Politična tribuna; 8.10 Šola in vzgoja 8.15 Radio 2 predstavlja; 8.48 Andrea - nadaljevanka; 9.10 Pregled tiska; 9.32 Radijska priredba; 10.13 Mlini na veter; 10.30 Radio 2 1313; 12.45 Kviz; 15.00 Popoldanska oddaja; 16.00 Slavni roman; 16.35 Mladina danes; 18.00 Branje Vergovega romana »Mastro don Gesualdo«; 18.32 in 20.05 Glasbene ure; 19.50 Kulturne aktualnosti; 21.00 Jazz glasba; 21.30 Radio 2 3131 - Nočni program; 22.20 Parlamentarna panorama; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 5.50 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Amaterski zbori tekmujejo: Mešani pevski zbor Lubnik pri Škofji Loki; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio ob 17.00 in glasba; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorsčakih - glasba; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nokturmo: Patrick Suskind - Parfum.

Ugotovitve ob zaključku predpisov

Rahel porast učencev v prvih razredih osnovnih šol - manj otrok v vrtcih

V slovenskih otroških vrtcih bo v novem šolskem letu nekaj manj otrok, medtem ko bo število učencev v prvih razredih osnovnih šol malenkost višje kakor lani. Take so prve ugotovitve ob zaključku roka (9. februar), ki je bil določen za predpis otrok v vzgojnovarstvene ustanove in v prve razrede osnovnih šol. Do začetka novega šolskega leta, jeseni, so sicer še možne malenkostne spremembe, zlasti v vrtcih, slika splošnega stanja pa se najbrž ne bo spremenila.

V otroških vrtcih na Goriškem je v tem šolskem letu prijavljenih skupaj 248 otrok, predvidoma jih bo jeseni 31 manj. Žal pa se bo, kot kaže, zmanjšalo tudi število sekcij in sicer v Podgori in Štandrežu. V Štandrežu bo namesto dveh sekcij ostala samo ena, otroke iz Podgore, kjer v tem šolskem letu sicer posluje slovenska sekcija vrtca, ki jo obiskuje 9 otrok, pa bodo pošiljali v vrtec v Pevmi. Manj otrok v vrtcih bo tako na območju doberdobskega didaktičnega ravnateljstva, kakor tudi na območju goriskega didaktičnega ravnateljstva.

Z zmernim optimizmom ugotavljamo, da letos ni bil zabeležen osip glede števila vpisanih otrok v prve raz-

rede osnovnih šol. Število prijavljenih otrok bo celo rahlo višje kakor v tekočem šolskem letu. V prvih razredih bo jeseni 66 otrok, letos pa jih obiskuje pouk 63. Na območju goriskega didaktičnega ravnateljstva bo število otrok v prvih razredih ostalo nespremenjeno (39), rahel porast so zabeležili v šolah na doberdobskem, kjer bo jeseni v prvih razredih predvidoma 27 otrok (lani 24). Stanje bi bilo v nekaterih krajih lahko še ugodnejše!

Kljub rahlemu izboljšanju položaja na doberdobskem območju, moramo na žalost zabeležiti s tega področja nekoliko drugačno vest. V šolo v Jamljah se za prvi razred tokrat ni prijavil nihče.

Stanje po posameznih šolah in vrtcih bo v prihodnjem šolskem letu predvidoma sledeče (poudarjamo predvidoma, kajti možne so še rahle spremembe): vrtec v Gorici, Ulica Brolo 39 (v tekočem šolskem letu 38), Ulica Fabiani 25 (23); Štandrež 23 (31), Podgora 0 (9), Pevma 15 (14), Krmin 11 (14), Števerjan 21 (22), Doberdob 31 (37), Romjan 13 (14), Rupa 16 (22), Sovodnje 23 (24).

Število vpisanih otrok v prve razrede osnovnih šol pa je sledeče: Gorica, Ulica Brolo 12 (9), Gorica Ul.

Vittorio Veneto 7 (5), Štandrež 6 (11), Podgora 3 (4), Pevma 6 (2), Števerjan 4 (7), Plešivo 1 (1), Sovodnje 8 (7), Rupa 4 (2), Vrh 1 (5), Doberdob 10 (7), Ronke (Romjan) 4 (3), Jamlje 0 (0).

Kongres OK ZSMS v Novi Gorici

V Novi Gorici je bil prejšnji teden kongres OK ZSMS. Na kongresu je bil za predsednika v novem mandatu obdobju potrjen Srečko Tratnik. Zasedanja se je udeležil tudi Renzo Frandolič, kot predstavnik mladinske sekcije SSK. Frandolič je imel tudi krajši pozdravni nagovor.

V Števerjanu brez elektrike

Števerjanska občinska uprava obvešča prebivalstvo, da bodo jutri dopoldne od 8.30 do 12.30 odvzeli električni tok na celem območju števerjanske občine. Prekinitev dobave je potrebna zaradi izvajanja popravil na napeljavah.

Program Inštituta za versko zgodovino

Letos ciklus predavanj o zgodovini Slovencev

Goriški Inštitut za socialno in versko zgodovino je v sredo v pokrajinski sejni dvorani svečano pričel letošnje akademsko leto. Za priložnost so povabili prof. Carla Ghisalbertyja, rednega profesorja zgodovine italijanskega prava na rimski univerzi »La Sapienza«, ki je govoril o kodifikaciji prava v Franciji in Avstriji v moderni dobi.

Pred njim je odbornik Gallarotti v imenu pokrajinske uprave, ki je prevzela pokroviteljstvo prireditve, pozdravil prisotne in zaželel Inštitutu plodno delo tudi v letošnji študijski sezoni. Predsednik Inštituta prof. Fulvio Salimbeni je nato podal obračun dela v lanskim sezoni in predstavil letošnje delovanje.

O velikem kvalitnem in kvantitetnem skoku pobud Inštituta v letu 1985, je dejal, priča že podatek, da smo v primerjavi z lanskim letom kar potrojili proračun. Na kratko je navedel vrsto srečanj, predavanj, okroglih miz in seminarjev, ki so dali pomemben doprinos spoznavanju zgodovine verskih institucij in prisotnosti katoliškega gibanja v naših krajih. Goriški inštitut je dal tudi pobudo za objavo dveh knjig o teh vprašanjih.

Prof. Salimbeni je nato povedal, da nameravajo v komaj začetni sezoni, če mogoče, še obogatiti delovanje.

Napovedal je predstavitev vsaj treh knjig in publikacij, od katerih bo prva na sporedu že v spoboto, 1. marca, študijske dneve o verski zgodovini, predavanja in okrogle mize. Inštitut, ki je že v prejšnjih letih posvetil pozornost slovenskemu svetu, bo oktobra s ciklusom predavanj skušal še poglobiti spoznavanje Slovencev in predvsem slovenske zgodovine. V tem okviru je prof. Salimbeni napovedal zanimivo soočanje med italijanskim in jugoslovanskim zgodovinskim in načinom predstavljanja preteklosti tukajšnjih krajev v obeh.

Sledilo je predavanje prof. Ghisalbertyja, ki je pravno kodifikacijo v začetku prejšnjega stoletja prikazal kot izraz in posledico novih držbenih odnosov. Veliki zgodovinski premiki (Napoleonov padec, vojne za neodvisnost, prva svetovna vojna) so v raznih delih današnjega italijanskega ozemlja privedli do zamenjave enega pravnega sistema z drugim, česar pa družba, tudi v naših krajih, ni vedno sprejemala ravno z navdušenjem.

Razstava madžarskih fotografov

»Umetnost, ustvarjalnost ali tehnologija«. Tak je naslov (ki sicer zveni zelo izzivalno), dveh fotografskih razstav, ki ju prireja Inštitut za mitolevropska kulturna srečanja v sodelovanju s krožkom CIFI in nekaterimi ustanovami iz naše dežele.

Razstavi prihajata iz madžarskega glavnega mesta. Prva obsega kakih 30 ologramov, to je fotografij v posebni in še malo znani tehniki, druga pa fotografije, ki so jih posneli člani mladinske sekcije državnega združenja umetniških fotografov Madžarske. Razstavi bosta odprti od torka, 25. t.m., ko bo ob 18.30 slovesnost ob otvoritvi, do 7. marca.

darovi in prispevki

V spomin na dragega očeta Huberta Močnika darujejo družine Močnik-Zupan 100.000 lir za Dijaški dom v Gorici, 100.000 lir za Dijaško matico Gorica in 100.000 lir za Glasbeno matico Gorica.

razstave

V predverju Kulturnega doma je do 2. marca odprta razstava »Poklon A. Černigoju«. Obisk, ob delavnikih med 16.30 in 18.30.

predavanja

Slovensko planinsko društvo vabi v četrtek, 27. t.m., ob 20. uri, na predavanje in predvajanje diapozitivov pod naslovom »Ob vnožju Anapurne«. Predaval bo novinar Lojze Kramar, udeleženec na lanskem trekingu odpravi SPD Trst v Himalajo. Predavanje bo v prostorih v Ulici Croca 3.

kino

Gorica

VERDI 17.30 — 22.00 »Ginger e Fred«
Režija Federico Fellini
CORSO 18.00—22.00 »Il tenente dei carabinieri«. M. Boldi in N. Manfredi.

VITTORIA 17.30 — 22.00 »Julie un caldo corpo da amare«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Tutta colpa del paradiso«.
COMUNALE 17.00—20.30 »Tangos«.

Nova Gorica in okolica

SOČA Danes zaprto.
SVOBODA 19.30 »Ne dam svoje hčerke«; 21.30 »Ženski konvoj«.
DESKLE 19.30 »Carmen«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Al Redentore, Ulica Roselli 23, tel. 72-340.

POGREBI:

Danes v Gorici ob 9.30 Bruno Trani iz splošne bolnišnice v kapucinsko cerkev in na glavno pokopališče, ob 11. uri Albina Famea iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 11. uri Ana Markič vd. Simonetta prihod iz Trsta v cerkev pri Sv. Ani in nato na glavno pokopališče.

Od danes do nedelje v Gorici 14. pokrajinski kongres KPI

V Gorici se danes pričena 14. pokrajinski kongres KPI, ki bo trajal do nedelje, 23. t.m. Zasedanje se bo odvijalo v deželni avditoriju v Gorici. Na današnjem, uvodnem delu, ki se bo pričel ob 20. uri, je najprej na vrsti poročilo dosedanjega tajnika pokrajinske federacije Renza Rediva, zatem pa bodo spregovorili povabljeni predstavniki drugih političnih strank in ustanov. Jutri in v nedeljo je na vrsti razprava, ki se napoveduje zelo izčrpna; v nedeljo dopoldne, ob zaključku kongresa, bo spregovoril deželni tajnik KPI Roberto Viezzi.

Priprave na 14. pokrajinski kongres so bile zelo intenzivne. V zadnjih tednih so bila predkongresna zborovanja v vseh 39 sekcijah, ki bodo na kongres poslale 156 delegatov. Prav tolikšno je število povabljenih predstavnikov, ki pa nimajo glasovalne pravice, lahko pa bodo sodelovali v razpravi. V osrednjem triidnevne zasedanja, ki se odvijajo prav v trenutku dokaj zmedenih odnosov med strankami v pokrajinskem in državnem merilu, bodo nedvomno aktualna politična vprašanja in dokaj čudne rešitve, ki se nakazujejo za upravljanje na pokrajini, pa tudi položaj v večjih občinah na Goriškem. Na drugem mestu bodo gospodarska vprašanja, ob upoštevanju možnosti, ki jih odpira zakon, ki je bil prav te dni objavljen v Uradnem listu, o takoinovnanem paketu Al-

tissimo, možnosti, ki bodo na razpolago po obnovitvi zakona o goriški prosti coni in možnosti refinansiranja zakona za izvajanje Osimskega sporazuma. Prav tako bodo na kongresu razpravljali o manjšinski problematiki, o nujnosti izglasovanja zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost ter o zagotavljanju ustreznih oblik varstva in razvoja manjših jezikovnih skupnosti, ki živijo v državi.

Na pokrajinskem vodstvu KPI

Srečanje z odborom za ohranitev bolnišnic

Pokrajinsko vodstvo KPI se je te dni sestalo z delegacijo odborov za bolnišnico v Krmini in Gradežu. Za sestanek je zaprosilo vodstvo odbora. Na srečanju je vodstvo KPI pojasnilo stališče glede reševanja vprašanj na področju zdravstva, s posebnim ozrom na ustanovi v Krmini in Gradežu (preureditev omenjenih ustanov, tako kakor predlagajo krajevni upravitelji), pobudo za predložitev zakonskega osnutka, ki jo je dal odbor za ohranitev bolnišnic, pa kot pomemben izraz nasprotovanja občanov vsiljenim odločitvam z vrha.

Izvoljeno pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti na Goriškem

Marjan Terpin je bil ponovno izvoljen za pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti na Goriškem. Podtajnik je dr. Mirko Špacapan, predsednik pa Miro Gradnik. Na seji Pokrajinskega sveta, prvi po kongresu 19. januarja letos, so izvolili tudi člane tajništva, ki so Mauro Leban, Branko Černic, Damjan Paulin, Andrej Bratuž, Renzo Frandolič, in Karlo Brešan. Za podpredsednika pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti je bil izvoljen Karlo Mučič.

Na prvi seji pokrajinskega sveta je tekla beseda tudi o splošnem političnem položaju v pokrajini, dogovorili so se o glavnih smernicah delovanja stranke ter z zadovoljstvom sprejeli na znanje ponovno izvolitev Hadrijana Corsija za predsednika Briške gorske skupnosti. Govor je bil tudi o nekaterih organizacijskih zadevah.

Kvartet Šostakovič v Novi Gorici

V veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici nastopa drevi ob 20.15 sovjetski godalni kvartet Šostakovič. Gre za zadnji, šesti koncert zelenega glasbenega abonmaja, ki je bil prvotno napovedan v mesecu marcu, a so ga uresničili že v februarju, ker je prišlo do spremembe v turneji te-

Tretjič pohod po Vojkovih poteh

V nedeljo, 2. marca, bodo letos že tretjič, izvedli množični pohod »Po Vojkovih poteh« na Nanos. Udeleženci bodo šli na pot ob 8. uri iz Podnanosa, ob 11. uri pa bo slovesnost ob spomeniku na Nanosu. Govoril bo Vojkov soborec Ciril Pelicon. Prireditelji vabijo na udeležbo bivše borce, tabornike in planince.

Tečaj esperanta

Goriško esperantsko združenje pripravlja tečaj esperanta za začetnike. Tečaj bo brezplačen in bo obsegal 12 dvehurnih lekcij, po eno na teden. Prvo srečanje bo v petek, 7. marca, ob 18.30 na sedežu društva na prehodu L. L. Zamenhof 3/1. Podrobnejše informacije in gradivo lahko dobijo zainteresirani vsak petek od 18. do 20. ure na sedežu esperantskega združenja ali v uradu turistične ustanove v pasazi na Verdijevem korzu, kjer sprejemajo tudi prijave.

Goriški esperantisti so pred kratkim izvolili nov odbor svojega društva. Za predsednika so potrdili Leoneja Furlana, podpredsednica bo Sara Genovese, tajnik Marino Carpi-gnano. V odboru je še šest članov, pet pa jih sestavlja nadzorni odbor, ki mu predseduje Fausta Zumin.

Najbrž ne gre za pustno šalo

Zgodilo se je te dni, tik pred pustom, a težko je verjeti, da gre za pustno šalo. Zaradi vsebine namreč, ki ni prav nič šaljiva.

Te dni je nekaj občanov sovođenjske občine prejelo po pošti razglednico s krajšim in s strojem napisanim sporočilom proti dvojezičnosti. Vpraševali dvojjezičnost pomeni na nedemokratski način zahtevati privilegije, ki škodujejo omikanemu sožitju krajevne skupnosti. Tak je prevod sporočila, ki je seveda napisano v italijanščini...

prireditve

Na sedežu fotografskega krožka CIFI v Gorici, Ul. Santa Chiara 15, bo danes, s pričetkom ob 21. uri pogovor o barvni fotografiji. Govoril bo prof. Tullio Stravisi predsednik krožka Circolo Fotografico Triestino.

Nadzorni odbor zavrnil načrta za prenovno mestnih jeder v Tržiču

Z načrtom prenove mestnih jeder v Tržiču za enkrat, kot kaže, ne bo nič. Pokrajinski nadzorni odbor je namreč razveljavil dva sklepa s priloženima načrtoma posegov, ki zadevata območje ulic Oberdan in 9. junija, to je območje v samem centru Tržiča.

Razlog za razveljavitve je menda na napačni interpretaciji terminov, ki jih predvideva zakon. Postopek na občini za pripravo omenjenih načrtov se je pričel že leta 1983 in je bil, v tem času zbrana in pripravljena vsa potrebna dokumentacija, sprejeti ustrezni sklepi itd. Med samim postopkom so tržiški upravitelji menda zaprosili deželo za točna navodila in tolmačenja glede posameznih terminov in se teh navodil tudi držali. Zato je odločitev pokrajinskega nadzornega odbora o zavrnitvi sklepov toliko bolj čudna in neverjetna, ugotavljajo. Prihaja pa v trenutku izredno napetih odnosov med predstavniki političnih strank v Tržiču in na pokrajini naspolh. Kakšne bodo posledice razveljavitve omenjenih dveh sklepov? Predvsem se bo izvajanje načrtov zakasnilo za nekaj mesecev, čeprav je slišati govorice, da se ta rok lahko podaljša tudi na eno leto. S formalne strani je treba namreč začeti celoten postopek povsem znova, od evidentiranja območja za predvidene posege

v smislu zakona št. 457, priprave načrtov, objave itd. Na srečo je vsa dokumentacija že zbrana in pripravljena. Težko pa je po drugi strani oceniti škodo, ki bo nastala zaradi tega. Načrti, ki so jih pripravili nekateri zasebniki in podjetja bodo morali nujno počakati, kar seveda z drugo besedo pomeni podražitev.

Izbruh upravne krize na občini, o čemer je sicer slišati vedno bolj vztrajne in točne napovedi, bi pomenil nadaljnjo nekajmesečno odgoditev.

V Tržiču ciklus filmov z družbeno problematiko

V občinskem gledališču v Tržiču pričenjajo danes ciklus družbeno in politično angažiranih filmov. Danes, jutri in v nedeljo bodo predvajali film »Tango«, ob koncu prihodnjega tedna pa film »Oltre le sbarre«. Pobuda prihaja s strani občinske uprave in organizacije Amnesty international. Posebej velja opozoriti, da ne gre samo za gola predvajanja filmov, ampak, da bo v tem času tudi nekaj srečanj, razgovorov in drugih prireditev. Tako bo drevi, ob 19. uri, razgovor z Giu-

lianom Brandinijem, poverjenikom Združenja Amnesty international. Beseda bo o življenju argentinskih beguncev v Parizu (film namreč obravnava prav to problematiko). Pogovora se bo udeležil tudi argentinski konzul Oscar Spinoza - Melo. V nedeljo, ob 19.30 bo na podobnem srečanju govoril Juan Octavio Prenz, Argentinec, ki sicer živi in dela v Trstu, potem ko je moral pobegniti iz svoje domovine. Drugi film iz cikla »Oltre le sbarre«, pa obravnava problematiko sožitja med Palestinci in Izraelci. Predvajali ga bodo ob koncu prihodnjega tedna in tudi takrat so napovedana različna srečanja.

Za danes sta v občinski gledališki dvorani v Krmini napovedani dve predstavi filma »Tango« in sicer ob 17. uri in ob 20.30.

Obvestilo združenja trgovcev

Združenje goriških trgovcev — sekcija gostincev sklicuje za danes 21.2., ob 17.30 na sedežu združenja v Ul. 9. avgusta 4 sestanek v zvezi z novim cenikom, ki so ga te dni razposlali. Sestanek je pokrajinskega značaja.

Kaj pa je meja?

Spoštovani pisatelji in vsi, ki ste se zbrali na tem zanimivem sestanku!

Kaj pa je meja? V slovenščini je nekaj, kar je »med«, med menoj in teboj, nekaj, ob čemer se moje z mojim redom neha in se začneja tvoje s tvojim redom, ali koga tretjega z njegovo voljo. Je stvar prastarih instinktov, ločnica med preživetvenimi prostori ali med samičjimi tropi potentatskih samcev; je matematično opredeljena črta na geodetskih in političnih dokumentih; je tudi plot — v Avstraliji obstaja zakon, po katerem mora biti posestvo v vsakem primeru ograjeno, naj je še tako veliko; lahko je seveda samo pasja mokrola na drevesih in vogalih. Je nekaj, ob čemer zapoveduje narava pretep ali celo smrt; je simbol in orodje posestniškega nagona, zato silovito civilizacijsko gibalno in vir največjih nesporazumov, kataklizem in katastrof.

Meščanska civilizacija zadnjih 200 let z vsemi velikanskimi dosežki v dobrem in poraznem temelji na tem pojmu: vsaj kakšna milijarda ljudi je pod njegovo zastavo umrla prej, kot bi po naravnih zakonih; in danes preži po nadaljevanju iste logike človeško samopokončanje. Torej strahovita stvar ta meja! V mirnem času in ob razumnih oblasteh zavaja z nekakšno dobrodušno potuhnjeno, z bolj ali manj ljubeznivimi policaji in cariniki, menjalnici in trgovinami s praznično plapolajočimi zastavami, toda zgodovina uči, da je vrag v njej zelo rahlega spanja — ni treba veliko, morda nekaj krčičev z ulice, mogoče trop ciničnih politikov, morda celo samo nenadna nevihta na čisto drugem koncu sveta, pa je naglo vse narobe; kot bi trenil, vse gleda pisano in navzkriž, zapornice se za prejo, cariniki ostanejo brez dela in meja pokaže pravi obraz — kot nekaj, kjer se brezprizivno nehuje eno in začneja drugo.

Seveda ob tem in ob osrednji temi srečanja nastane vprašanje: v čem naj bi bili pisatelji ob meji drugačni? Preteklost je navsezadnje polna pričevanj o njihovi nedrugčnosti. Težko bi jim bilo odrediti literarno vrednost zato, ker so streljali na plebiscitem Koroskem ali vkorakali na Reko; ker so za podžig razmejevalskega navdušenja poklekali na svojo, v vsakem primeru in zmeraj znova »sveto« zemljo. Tudi sicer bi jim bilo težko očitati te strasti in ta čustva: takšna je bila politična civilizacija tistega časa, do vrhunca obremenjena z mejami in posestmi, ki so bili dnevi predmet računov, patetike, načrtov in premišljevanj. Svet je razvnela velika tekma narodov, ki se je sproti izrojavla v kolonialistične pohode in tragedije. V kontekstu spreminjanja posestvenih naj bi se spreminjale tudi kulturne in civilizacijske meje: v osnovi je namreč vse to gorečno dogajanje potekalo po logiki odpravljanja drugačnosti, po logiki združevanja oziroma enotenja moči, kapitala, jezika, kulture. Pomembna je bila strnjena fizična moč. To je bilo gibanje, ki je strahovito globoko, do intimno-

sti, kot sta jezik in kultura, zajelo ves svet in kako bi se mu pisatelj izmaknil? Zasejalo je silovita sovraštva, naložilo zmagovalcem nepredvidljiva in daljnosežna bremena, premagancem maščevalnost in grenkobo, vsem pa globoke travme.

(Ob tem se lahko z zgodovinsko nostalgijo spominjamo davnih trubadurjev, ki so jim bile tovrstne meje malo mar in so isto pesem o ljubezni pesnili v sedmih jezikih hkrati, tudi v teh krajih jih ni manjkalo — duhovna znamenja so zapuščali nekaj sto srednjeveških let).

Pripetiti sta se morali dve velikanski in ničkoliko manjši moriji, da je z mejami zblojena človeška pamet začela zaznavati nesmiselnost in brezizhodnost takšnega početja. Ta in o ni zagrizeni nekdanji bojevnik se je ob nečloveških razseljevanjih in streljanjih v imenu ene in za drugo kulturo med drugo vojno celo zdrnil; svojčas bojevniki Perkonig je začel pisati pisma in spise v prid koroškemu Slovincem, v njihov bran, v obrambo drugačnosti in pravice do nje. Postopoma, počasi, mukapolno pa vztrajno se je začelo oblikovati novo pojmovanje meja, malce bolj srednjeveško odprto (tudi srednji vek lahko ponudi kakšen dober zgled) — pač kot simbole prijazne, prijateljske in celo ustvarjalne drugačnosti, kot možnosti srečavanja ali pa kar kot kraljestvo duha (ki je brez mej, kot je znano).

Kar naprej se sicer ponuja in muja še vrsta recidivov iz tistih časov, neprijaznih šolskih reform, neuspešnih zakonov za zaščito manjšin, atavističnih proslav s pihalnimi godbami in starimi odlikovanji, toda sodobni razvoj prinaša povsem novo logiko: zmeraj hitrejšemu tehnološkemu in informacijskemu enotanju in s tem zmanjševanju, strnjevanju sveta, na katerem nam je dano živeti, sledi vročina notranja diferenciacija kulture, tudi obujanje polpozabljenih, miniaturnih po številu glav, zatrtih v tekmi narodov, novih, še neodkritih. Kajti gibalno civilizacije je zmeraj bila diferenciacija, človeštvo jo potrebuje kot vsakdanji kruh, za preživetje. Če ne bo zmoglo tehnološke unifikacije kompenzirati s kulturno diferenciacijo, ne bo prišlo daleč.

To spoznanje, oblikovano ali le nakazano, nosijo umetniki v sebi aksiomatično. V umetnosti ni ponavljanj, ponavljajo epigoni in plagiatorji, ki pa so samo oponaševalci in imitatorji umetnosti; umetnost je po svoji naravi unikatna, temelji na drugačnosti — duhovni, ustvarjalni (ne vojaški; seveda). In če kdo, potem občutijo globoko analogijo med umetnostjo in civilizacijsko kulturno drugačnostjo najmočnejše in najneposrednejše pisatelji ob mejah: od Handkeja do Tomizze, od Turrinija do Bressana, od Lipuša do Košute ali Kravosa; zato med njimi tudi zlepa ni nikogar, ki bi svojega duha posojal ekspedicijam v razmejevalsko preteklost. Tista ostaja slejkoprej poligon za neinventiv-

no inertnost in za politikante, pisatelji so o njej v najslabšem primeru tihi, vse pogostejše pa se — tudi za ceno groženj in sramotitev — oglašajo za zatirano in potlačeno drugačnost, ki je je predvsem v obliki zgodovinskih krivic in grenkob ostalo zlasti ob mejah ničkoliko.

Sicer pa ne smemo pozabiti, da je umetnikov pogled na meje neskončno širši od opisanega. So še obzorja kot meja med nebom in zemljo, med sanjami in resničnostjo, med nočjo in dnevom med morjem in kopnim, med življenjem in smrtjo, med besedo in molkom, med očitnostjo in skrivnostjo, med poezijo in prozo, med ljubeznijo in sovraštvom, računom in zanosom, fiziko in metafiziko. To so nepolitične meje in ob teh mejah je dano in naloženo prebivati vsem umetnikom brez izjeme, kajti kakor pravi naš pesnik:

Kako
biti hočeš poet in ti pretežko
je v prsih nositi al' pekél al' nebo!

Po vsem tem je torej jasno, kako dobro je, da o tako subtilnih rečeh, kot so meje, spregovorite umetniki, kajti meje res niso samo meje. Dobro je tudi po mojem iskrenem prepričanju, hvalevredno, da ste sklicevali in prireditelji tega pomembnega srečanja izobraženci italijanske narodne skupnosti v SR Sloveniji in da ste znali pritegniti toliko pomembnih pisateljev. Vse vas v imenu slovenske kulture srčno pozdravljam na tem snidenju in vam želim, da bi bili vaši pogovori čim bolj ustvarjalni.

MATJAŽ KMECEL

Pričujoči poseg je slovenski minister za kulturo Matjaž Kmecl imel na srečanju pisateljev ob meji, ki je bilo prejšnjo soboto in nedeljo v Portorožu.

Nadzorovanje in kaznovanje

Leto dni je že minilo, odkar je založba Delavska Enotnost izdala knjigo »Nadzorovanje in kaznovanje« francoskega avtorja Michela Foucaulta in tako tudi slovenskemu bralcu predstavila eno izmed njegovih del. Zanimivo branje in pa dejstvo, da gre za zgodovinsko knjigo, v kateri se presenetljivo zrcali podoba današnje družbe, nas opravičujeta v tej časovni zamudi in navajata h krajši predstavitvi knjige tudi v zamejstvu.

Avtor Michel Foucault je prav gotovo poznan med tistimi, ki se tako ali drugače ukvarjajo z družboslovjem. Studiral je psihologijo in filozofijo, poučeval na več univerzah, od leta 1970 dalje pa na elitni Collège de France. Umrli je poleti 1984 v Parizu.

Knjiga, ki jo tu predstavljamo in ki je tudi edina prevedena v slovenščino, se uvršča v središče njegovega opusa, tako po času nastanka, kot tudi glede na samo teoretsko zasnovo. V tem smislu velja tu za nekakšno prelomnico v Foucaultovem delu. V spremni besedi, ki jo je pripravil Rastko Močnik, je orisan celoten miselni razvoj avtorja ter na kratko podan bistveni donesek vseh njegovih del: od Rojstva klinike (1962) do Zgodovine seksualnosti (1984).

V »Nadzorovanju in kaznovanju« pa se Foucault prvič loti problema oblasti, teoretizacije delovanja državnega aparata, v celotni kompleksni obliki. Loti se ga seveda na način, ki je zanj značilen. Pod vprašaj postavi namreč prav tisto, kar se nam zdi samo po sebi umevno, kar pogosto odrivamo v neko mistično nadzgodovinsko odrejenost, kar deluje samo od sebe, daleč od kakršnekoli politike. V končni istanci pri Foucaultu predmet proučevanja ni tako nič drugega kot sam način mišljenja, oziroma tematizacija in analiza procesov, ki so privedli do našega, današnjega načina mišljenja. Tu moramo pa takoj opozoriti, da Fou-

cault nikakor ne proučuje ideologij. Z njim se sploh ne ukvarja, lahko bi celo rekli, da v ideologijo ne verjame. Kar ne pomeni seveda nič drugega kot to, da je zanj ta pojem izredno problematičen. Vedno imamo namreč opraviti z urniki, predpisi, vzgojo, šolo itd. Njegova osnovna teza je namreč ta, da državna oblast nima svoje moči v vojski, policiji, pač pa tam, kjer je ni videti, oziroma kjer je ne doživljamo kot institucijo politične oblasti. To funkcijo naj bi omogočale prav družbene in socialne ustanove, ki so po svoji naravi in videzu zgolj »človeško koristne«.

Pri tem si država, ki pa pri pobiranju davkov prav nič ne pomišlja, prizadeva vzgojiti svoje ljudstvo do te mere, da bo možno vladanje s samim sklicevanjem na vest posameznega subjekta, da bo torej lahko vladala, ne da bi izvajala prisilo.

Sedaj pa se že lahko navežemo na knjigo, kjer avtor opisuje šele nastajanje takšnega koncepta oblasti in ga tudi historično umesti. Da ne bi analizirali kar vsega povprek, si je izbral konkreten predmet in okoliščine: nastanek modernega zapora, katerega začetki segajo v 18. stoletje. Gibljemo se v obdobju, ko iz monarhične, strogo klasicistične države prehajamo v razsvetljenstvo, v čas ko vzniknejo težnje po svoboščinah, enakosti, ko si meščanstvo začenja ustvarjati lastno, vse močnejšo miselnost. Velika socialna trenja tistega časa spadajo k splošnemu znanju zgodovine. Prišlo pa je tudi do bistvenega preloma v ravnanju s kaznjenci in obsojenci. Prav ta odnos pa avtor skrbno proučuje. V 16. in 17. stoletju so obsojenca mučili in ga skoraj brez izjeme obesili ali kako drugače umorili, običajno na trgu v središču mesta, da je dogodka lahko prisostvovalo čim več ljudstva. Potem pa nenavadna sprememba: iznajdejo zapor! Avtor zanika, da bi bila to dediščina starih srednjeveških ječ. Prej gre za novo tehnologijo, ki se je tja do 19. stoletja temeljito izpopolnila. Kazen zdaj ni usmerjena na telo, pač pa na dušo. Cel kup novih postopkov nastane kako urediti, preizkušati, kako nadzorovati vso človeško raznorodnost in jo usmeriti z najbolj subtilnimi postopki k skupni normi, za skupno dobro seveda. Res je, to je čas Voltaira, odkritja svoboščin, revolucije, toda tudi čas nastajanja disciplinirane družbe, današnje moderne družbe in prav sem moramo umestiti nastanek zapora, katerega funkcija je, da spreobrača, prevzgaja. V tem pa je seveda paradoks: vsi namreč vemo, da to funkcijo zapor slabo opravlja, običajno se kaznjenci v njem še bolj spridijo.

Ob zgorih omenja avtor še cel sklop drugih novih postopkov. Kaznivi postanejo najneznatnejši delci obnašanja: v službi (zamujevanje, odsotnost), v šoli je to še veliko bolj pestro, kaznivo postane že klepetanje, malomarnost, zasanost itd. Bistvena funkcija discipline je, da zmanjšuje odmiče, da čim bolj zmanjša razliko med posamezniki, da vceplja enoten obrazec obnašanja.

Odveč je pripominjati, da so sodobne državne oblasti v tem procesu sila uspešne. Zanimivo pa je, da se obvladovanje ljudstva vse bolj vrši skozi prosti čas, tako da ima delovno mesto v tem smislu vse manjši pomen. Omenimo naj še, da odpira avtor na več mestih možnosti za najrazličnejše tematske navezave. Poleg pedagogike, psihoanalize in drugih strok lahko vključimo tudi arhitekturo, z znano konstrukcijo Benthanovega panoptikona, kontrolnega stolpa, prisotnega v številnih kaznilnicah.

IGOR ŠKAMPERLE

Poklon A. Černigoju

Prejšnjo soboto so v Kulturnem domu v Gorici v okviru Prešernove proslave, odprli likovno razstavo, s katero se je nad sedemdeset umetnikov iz Furlanije, Slovenije, Italijanov in Slovencev poklonilo pred kratkim umrlem mentorju zamejskih umetnikov Avgustu Černigoju. O umetnikovem delu je spregovoril prof. Milko Rener. Podobno razstavo so postavili tudi v Trstu, svoja dela pa so predstavili bivši Černigojevi učenci in prijatelji z obeh strani meje. O Černigoju je spregovoril slikar Klavdij Palčić.

Na sliki: otvoritev razstave v Gorici.

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN
SLOVENIJALE

Pariški dnevnik

Jože Pirjevec III.

prej, v prepričanju, da v nas še kipi tista graditeljska sila, ki je postavila Narodni dom in naša ognjišča na tej zemlji.

Ob 15. uri začnemo v Beauburgu znova. Na vrsti sem jaz. Skušam prikazati zgodovino tržaških Slovencev, seveda v zelo zgoščeni obliki. Prvič berem v javnosti neki tekst v francosčini in imam zato nekoliko treme. Potem mi je povedal predstavnik ljubljanske banke v Parizu, da je med mojim referatom slučajno zašel v dvorano mlad človek. Sedel je k njemu in prisluhnil. »Kdo pa je tisti, ki se tako jezi?« — »Slovenec iz Trsta« — »Zakaj se jezi?« — »Ker Slovenci v Trstu nimajo enakopravnosti« — »No, če se jezijo pomeni, da so zanimivi«. In je ostal in poslušal do konca.

Debata, nato še film o Černigoju, potem pa gremo vsi skupaj k jugoslovanskemu ambasadorju, ki nas je povabil na večerjo. Razkošna rezidenca v Poissiju, kupljena še pod

staro Jugoslavijo, pa se je drži še nekaj kraljevskega blišča, čeprav ambasador ugotavlja, da ni vse zlato, kar se sveti. Imenitna večerja, prijeten pogovor. Ambasador Snuderl je aktivno sodeloval pri oblikovanju osimskih sporazumov in pripoveduje anekdote iz tistega časa.

Zvečer še zadnji krog predavanj. Darko Bratina z njemu značilno pronicljivostjo govori o socialni in psihološki podobi Trsta ter prikazuje zapletenost tega mesta na dosti bolj zgovoren način, kakor je to uspelo organizatorjem razstave, ki so imeli tri milijarde lir na razpolago.

Bilanca? Mislim, da je pozitivna. Nič eklatantnega nismo naredili, nič takega, kar bi pritegnilo širšo javnost. A tistim, ki so nam pristuhnili, smo vendar pokazali, da znamo sproščeno in samozavestno stopiti na kakršnokoli svetovno tribuno in tam povedati marsikaj zanimivega. Tistim, ki so nas hoteli po-

vsem skriti, smo pokvarili naklepe in tudi to je lahko zadoščenje. Pokazali smo tudi, da se Slovenci ne utapljamo v samo melanholijo, kakor gre po svetu govorica o nas. V zadnjem Magazine Littéraire se zaključuje članek o Trstu s tole ugotovitvijo: Vprašaj Slovenca, ali je potrebno biti žalosten, če hočeš biti Slovenec in dobiti boš humorja poln odgovor: ne... a to pomaga.« Mi nismo iskali sočutja in nismo nastopali žalostno, temveč z eksplozijo barv, zvokov in tudi s kancem inteligence, pa tudi morda s kancem jeze, ali vsaj, da uporabim drug izraz, s prepričanjem, da imamo prav, da borimo boj, ki se ne imenuje samo slovensko, temveč tudi človeško dostojanstvo. Da gre torej za boj univerzalne veljave.

30. januarja — 2. februarja 1986

Picassov muzej. Prava volina Ali Babe in štiridesetih razbojnikov. Louvre: veličastni let Nike, ko zaslučiš, kaj je bila helenistična Grčija in njen opoldanski sijaj. Maša pri Invalidih s stotinami veteranov, s trobojnicami in medaljami in vse, kar spada k patriotizmu, ki ga ne ljubim. Napoleonov grob, preveč monumentalen za človeka, ki je pretresel sicer Evropo, jo zbudil iz starega režima, a se omadeževal tudi s krvjo in trpljenjem milijonov. Grška kuhinja, kitajska kuhinja, francoska kuhinja. Neugnanost mojih prijateljev, posebno Marka Kravosa, ki ne bi šli nikdar spat.. Pariz. Treba se bo vrniti.

KONEC

Zjutraj grem najprej v Conciergerie, nekdanjo gotsko palačo francoskih kraljev, ki jo je sedaj pogoltnila v ponarejenem renesančnem slogu zgrajena sodna palača. Tu je drugi del razstave o Trstu, tisti, ki prikazuje zgodovinsko in socialno sliko našega mesta. Razstava je brez dvoma zanimivejša od one v Beauburgu. Bolj bogata je, bolj pisana in domiselna. Ima tri osrednje pole, okoli katerih se vrtili še nekaj pripovednih jeder. Gre za tri dokaj velike makete sakralnih zgradb tržaškega centra: sv. Antona novega, srbsko-pravoslavne cerkve in sinagoge, z umetniškimi predmeti, ki naj prikazujejo tri različne kulturne kroge našega mesta. Poudarek je očividno na kozmopolitizmu, na Trstu, križišču ljudstev in kultur, mestu verske tolerance in meščanskega blagostanja. Če v tem Trstu zapiha veter tragedije, prihaja od drugod in v bistvu njegove spokojne dovršenosti ne skali. Winckelmann ubijejo v Trstu, a bil je samo slaven popotnik, ki je slučajno naletel pri nas na moza z nožem. Lahko bi ga drugje. Princ iz bourbonske in napoleonske hiše so ubežniki, ki so se slučajno ustavili v Trstu, lahko bi jih pot zanesla drugam. Človek se spreha v pariškem Trstu, kot tisti geolog iz Kosovelove tragedije na oceanu, ki s svojo paličico v roki ugotavlja, da so tu same plasti, da tu ni bilo boja ne življenja, ne trpljenja, temveč en sam večni pokopališki mir.

Kaj reči temu Trstu? Naj počiva v miru, in naj mu sveti božja luč. Mi bomo gradili na-

Smučanje: danes moški smuk za SP Skandinavski teden

ARE — Po državnih smučarskih prvenstvih se je beli cirkus preselil v Skandinavijo. Danes bo v Areju na sporedu moški smuk, ki bo veljal tudi za kombinacijo s slalomom iz Wenjena.

Na včerajšnjih poskusnih spustih je bil najhitrejši Švicar Peter Müller, medtem ko je bil Italijan Michael Mair drugi.

V švedskem zimskem središču bo jutri še drugi smuk, v nedeljo pa slalom, ki bo znova veljal za kombinacijo s smukom iz dneva prej.

Na Norveškem (Lillehammer) bo v torek slalom, nato pa bodo moški tekmovali v superveleslalomu (Hemsedal, 27. februarja) in v veleslalomu (Hemsedal, 28. februarja). Skandinavsko turnejo bodo 2. marca sklenili s slalomom v Geilu.

Mladinsko SP v Avstriji

Upi za Matejo Svet

BAD KLEINKIRCHHEIM — V prvem dnevu mladinskega smučarskega

SP v alpskih panogah so izvedli oba smuka. Pri dekletih je bila prva Hilary Lindh (ZDA) pred Avstrijko Geisler in Italijanko Deborah Compagnoni.

Moški smuk je osvojil Švicar William Besse pred trojko Avstrijcev. Drugi je bil Evers, tretji pa Stess. Četrty je bil Peter Wirmsberger, mladinski soimenjak starejšega asa. Prvenstvo obeta Jugoslaviji uspehe v ženskem taboru, kjer bo startala tudi Mateja Svet.

Teniški maraton Connorsu

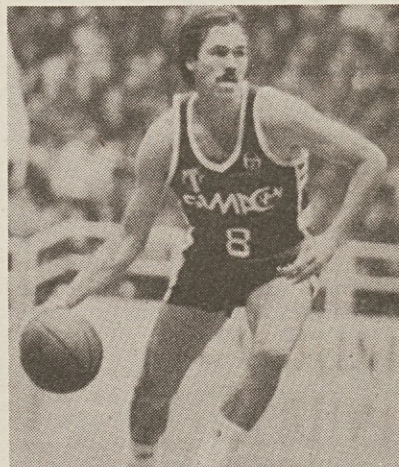
BOCA WEST — Na mednarodnem teniškem turnirju so odigrali četrtine finala. Edberg (Švedska) in Lendl (ČSSR) sta brez težav odpravila svojega nasprotnika, trše delo pa je imel Wilander, ki je potreboval dve uri in pol za zmago proti Francozu Forgiu. Pravi maraton (3 ure 44') pa je bil dvoboj med Connorsom in Noahom (Fr.). Na koncu je zmagal Connors (5:7, 6:4, 7:6 in 6:4). Polfinalna para Wilander - Edberg in Lendl - Connors bosta igrala danes.

Košarka: po visoki zmagi Simaca nad Cibono

Mike D'Antoni: »Petrović ostaja velik as«

MILAN — Glavni junak visoke zmage Simaca nad Cibono v pokalu prvakov je bil gotovo Mike D'Antoni. Odlično je branil Dražena Petrovića, ki mu je v Zagrebu postregel s pravo košarkarsko lekcijo in mu tudi »nasul« 47 točk. V sredo v Milanu pa je bil jugoslovanski as in daleč najboljši strelec v finalni skupini tega pokala proti D'Antoniju skoraj brez moči. Veterani milanskega moštva pa ni le odlično pokrival Dražena, sijajno je tudi organiziral igro svoje ekipe in je obenem bil z 22 točkami tudi najboljši strelec srečanja.

Prekaljeni D'Antoni, kljub lepemu uspehu proti Ciboni, pa zelo realno gleda na nadaljnjo pot svojega moštva v tem pokalu: »V prihodnjih dveh kolih igramo na tujem, v Madridu in Limogesu, kjer bo naš imperativ zmaga. Glede Cibone moram reči, da je to odlično moštvo, ko dobro igra Petrović. Ko pa Petrović odpove, je Cibona znatno šibkejša. Čeprav proti nam ni igral najbolje, mislim, da

Mike D'Antoni

ostaja Petrović velik as, eden izmed najboljših v Evropi.

Kaj pa meni Dražen Petrović? »Igrali smo zelo slabo. Verjetno je bilo to odvisno tudi od tega, ker smo imeli izredno naporno vožnjo do Mi-

lana. Simac je igral zelo dobro v obrambi. Njegova zmaga je povsem zaslužena.«

VČERAJSNJA IZIDA

Žalgiris Kaunas (SZ) - Limoges (Fr.) 112:100; Real Madrid (Sp.) - Makabi Tel Aviv (Izr.) 111:86.

LESTVICA

Žalgiris	8	5	3	743:709	12
Real Madrid	7	4	3	672:621	8
Simac	7	4	3	623:580	8
Cibona	7	4	3	684:667	8
Makabi	8	3	5	722:768	6
Limoges	7	1	6	638:705	2

PRIHODNJE KOLO (27. 2.): Real Madrid - Simac; Cibona - Žalgiris; Makabi - Limoges.

POKAL PRVAKINJ

Primigi zmagal v Moskvi

MOSKVA — V prvem polfinalnem srečanju pokala prvakinja je Primigi iz Vicenze poskrbel za pravi podvig kar sredi Moskve. Italijanke so namreč premagale domače moštvo CSKA s 84:82 in so tako na najboljši poti, da se uvrstijo v finale.

Kolesarstvo: Nica - Alasio

Mantovani prvi

ALASSIO — Ena izmed letošnjih kolesarskih dirk na ligurski rivieri je šla italijanskemu sprinterju Mantovaniju, ki je progno od Nice v Franciji do Alasia (158 km) prevozil v 3.59'30", s povprečno hitrostjo 39,615 km na uro.

Zasedba dirke ni bila posebno kakovostna. Na drugo mesto se je uvrstil Šved Serra, tretji pa je bil Nizozemec Wijnards.

Dobro formo, ki se odraža z uvrstitvami v skupine, ki prve prihajajo na cilj, je pokazal tudi slovenski kolesar Primož Čerin, ki letos kot profesionalca nastopa v Italiji. V Alasiu se je Čerin uvrstil na 13. mesto.

Počastili spomin Nerea Rocca

TRST — Z dvema verskima obredoma, ki so se ju med drugimi udeležili številni trenerji, bivši trenerji in nogometni delavci, so se včeraj poklonili spominu Nerea Rocca, ki je umrl pred sedmimi leti.

Nogomet: v okviru priprav na mundial v Mehiki

Več prijateljskih srečanj

Le še nekaj mesecev nas loči od mehiškega mundiala in zato se prijateljske tekme vrstijo kot na tekočem traku.

O srečanju med Španijo in Belgijo (3:0), smo že poročali. Veliko zanimanje je vladalo za prijateljsko tekmo v Ciudad Mexicu med Mehiko in SZ. Zmagali so domačini z 1:0 (1:0) z zadetkom, ki ga je v 38. min. dosegel Aguirre. Mehikanci, ki jih vodi jugoslovanski trener Milutinović, so pokazali dobro telesno pripravo, igrali pa so precej nepovezano, tako da čaka jugoslovanskega strokovnjaka še precej dela. Sovjeti so igrali premalo hrabro, da bi lahko upali na uspeh. Še najboljši je bil veteran Blohin.

V Bragi je Portugalska zabeležila hud spodrslaj v prijateljskem srečanju proti NDR (Vzhodnih Nemcev ne

bo na SP). Portugalci so namreč izgubili kar z 1:3 (0:3). Za goste so bili uspešni: Thom (6), Kirsten (23) in Ernst (35), za domačine pa iz 11-metrovke Gomes (61).

V Rabatu sta Maroko in Bolgarija igrala neodločeno brez zadetkov. Na tekmi je bilo 30.000 gledalcev.

PIZA — Vodstvo italijanskega nogometnega prvotiga Pise je sporočilo, da bo trener moštva tudi za sezono 1986/87 Vincenzo Guerini.

Nogomet: italijanski pokal

MILAN — Italijanska nogometna zveza je sporočila urnike zaostalih srečanj osmine finala italijanskega pokala, ki bodo v sredo, 26. t.m.: Torino - Messina (15.00); Inter - Padova (20.30); Sampdoria - Vicenza (ob 20.30).

Odbojka: crescendo evropskih pokalov Obračun med Italijo in SZ?

PARMA — Danes se bo začel finalni turnir evropskih odbojcarskih državnih prvakov. Za naslov se bodo borile ekipe Santal (Parma), Rdeča zvezda (Praga), CSKA (Moskva) in Brother Martinus (Amsterdam).

Naslov je lani osvojila domača ekipa, ki sodi tudi letos skupno z Moskovčani v ožji krog favoritov. Tretje mesto naj bi pripadlo Pražanom.

Sporod tekem: DANES: CSKA - Rdeča zvezda in Santal - Brother Martinus; JUTRI: Santal - Rdeča zvezda in CSKA - Brother Martinus; v NEDELJO: Brother Martinus - Rdeča zvezda in Santal - CSKA.

Jutrišnji tekmi bo neposredno predvajala tudi televizija. Konec tega tedna bo določil tudi zmagovalca turnirja za pokal pokalnih prvakov in za pokal evropske odbojcarske zveze.

Slednji bo od danes na sporedu v Sarajevu z udeležbo domače Bosne, italijanskih ekip Kutiba in Bistefani in belgijskega Kruikemburga. Nocoj sta na sporedu srečanja Bistefani - Kutiba in Bosna - Kruikemburg.

V Atenah bodo igrali za pokal pokalnih prvakov. Nocoj se bodo srečali Panini iz Modene in CSKA iz Sofije ter Ste'aua iz Bukarešte in Dinamo iz Moskve. V krog favoritov sodita Panini in Dinamo.

Najprej »mundial« grafikov

RIM — Natečaj za izdelavo uradnega znaka za nogometni »mundial«, ki bo v Italiji leta 1990, doživlja izreden uspeh. Razpis so poslali kar 15 tisočim arhitektom, risarjem in grafikom, ki so včlanjeni v poklicne zveze, nadaljnjih 3000 oseb pa je osebno zaprosilo za razpis.

Košarka: naše peterke na Tržaškem in Goriškem v promocijskem prvenstvu

M. Slavec (Breg Adriatherm): »Še so možnosti za obstanek v ligi«

V sedanjem trenutku in verjetno tudi v dosedanjem poteku promocijskega prvenstva res ne moremo trditi, da so se nastopajoča slovenska moštva proslavila.

Bolje od ostalih se je doslej obnesel edinole Kontovel Electronic shop, čeprav je na dani, da bi ta postava lahko bila znatno višje na razpredelnici. Cilj Kontovelovih košarkarjev je uvrstitev v »play-off«, vprašljivo pa je, ali jim bo to tudi dejansko uspelo. Bor Radenska in Breg Adriatherm si bosta morala v preostalih srečanjih priboriti obstanek v ligi.

Marko Slavec je bil glavni junak zadnje tekme med Bregom in Santosom, na kateri so slavili dolinski košarkarji.

»Srečanje s Santosom je bilo pravzaprav precej čudno. Začetek ni obetal najboljši, v nadaljevanju pa smo le izboljšali svoj učinek v igri in zaslužen zmagali.«

»Na tisti tekmi si dosegel 31 točk, pred tem srečanjem nisi bil veliko na igrišču. Sploh je letos prvič, da nastopaš v nekem prvenstvu. Si zadovoljen s svojo igro in s svojim napredkom?«

»V zadnjih tekmah sem več igral predvsem zato, ker so bili odsotni nekateri standardni igralci. Kmalu bo moštvo spet popolno in mislim, da bo takrat tudi moja prisotnost na igrišču manjša. Vsekakor bi rekel, da sem precej zadovoljen s samim sabo, čeprav se zavedam, da bom moral še delati.«

»Misliš, da se bo Breg Adriatherm rešil izpada?«

»Nujno je, da zmagamo na vseh oziroma na večini domačih tekem. Obstane je dosegljiv, sedaj pa bo vse odvisno od nas.«

»Kaj pa Radenska in Kontovel Electronic shop?«

»Prepričan sem, da bodo borovci ostali v ligi, za vstop Kontovela v »play-off« pa res ne vem, kaj bi rekel.«

Breg Adriatherm bo tokrat igral doma proti Fruttetini, Bor Radenska bo nastopil v gosteh pri Sabi, Kontovel Electronic Shop pa bo na lastnem igrišču igral pomembno srečanje s prvouvrščeno Alabardo. (Cancia)

NA GORIŠKEM

Domovci bodo jutri v Gorici igrali v gosteh proti močni peterki Ardite, ki je v enajstih srečanjih osvojila dvanajst točk. Tole ekipo sestavljajo povsotni mladi igralci, med katerimi je nekaj res dobrih in pa tudi visokih. V prvem srečanju so »belo-rdeči« na domačih tleh izgubili s devetimi točkami razlike. Tedaj so bile usodne našim že uvodne minute srečanja, ko so gostje krepko povedli, vodstvo pa obdržali do zadnje sekunde. Domovci

so v prejšnjem kolu visoko slavili proti skromni Polisontini iz Pierisa, s tem pa so zapustili zadnje mesto na skupni lestvici. Ta zmaga je bila toliko bolj dobrodošla, če upoštevamo, da so naši v prejšnjih kolih kar štirikrat zaporedoma ostali praznih rok. To pa še ne pomeni, da so preboleli krizo, zato čaka jutri Gojkovičeve varovance huda preizkušnja. Tekma bo v telovadnici Stella Mattutina ob 18. uri. (M. Čubej)

1. MOŠKA DIVIZIJA

V 4. kolu prvenstva 1. divizije se bo še nepremagano moštvo Poleta v gosteh spoprijelo s solidno ekipo Skyskrapers. Sokol bo opravil nadaljnje gostovanje, saj bo igral v Miljah proti CGI. V skupini C se bodo borovci doma pomerili s Santosom, Kontovelci pa bodo v goste sprejeli tržaški Libertas. (Cancia)

Smučanje za višješolce na Zoncolanu

Izjemen uspeh naših tekmovalcev

Na včerajšnjem smučarskem prvenstvu tržaških višješolcev na Zoncolanu so slovenski dijaki dosegli izreden uspeh. Osvojili so namreč (med posamezniki in ekipno) kar 3 zlate, 1 srebrno in 3 bronaste kolajne.

Največji uspeh sta dosegla Igor Vodopivec (Zois) v veleslalomu za mladince in pa Katja Antonič (Štefan) v teku mladink na 7.500 m dolgi progi, ki sta zmagala. Prav tako pa se je uvrstila na prvo mesto tudi ženska veleslalomsko ekipa Zois. O tekmovalstvu bomo še poročali.

Hrubesch pri kirurgu

DORTMUND — Zahodnonemški nogometaš Horst Hrubesch se bo v ponedeljek »srečal« s kirurgom, ki mu bo skušal popraviti mišico v trebušnem pasu. Izgledi za uspeh baje niso posebno veliki in bivši reprezentant se bo moral verjetno sprijazniti z dejstvom, da za letošnji »mundial« ne bo vzel v poštev.

(ne)športni močnik

Vsi na kolo za zdravo telo in dobro pero

Kulturni raziskovalci v Sovjetski zvezi so izsledili v osebnem arhivu Leva Tolstoj, velikana ruske in svetovne literature, zelo zanimivo »športno posebnost«.

Točno pred 90 leti (21. februarja 1896) je namreč moskovski kolesarski krožek izdal Tolstoju »vozniško dovoljenje, na katerem je napisano: »Kupon za vožnjo s kolesom po ulicah mesta Moskve, št. 2300, izdan osebnemu grofu Levu Nikolajeviču Tolstoju.«

Novica se je bliskovito razširila tudi med naše kulturne delavce in takoj se je začel neizprosno lov na kolo. Če je kolesar Tolstoj ustvaril »Vojno in mir« z arhaičnim kolesom, čemu ne bi enemu od naših pesnikov in pisateljev uspelo kaj podobnega ...

Da Moser ni nastopil na letošnji uvodni dirki za trojejo Laigueglia, ni bilo zaradi tega, ker je imel težave z vročino, verjetno mu je kdo od naših »tolstojevcev« izmaknil kolo. Druga skupina »naših« pa je še vedno v zasedi, da bi ubogemu Francescu izmaknila še ono vozilo s posebnimi kolesi, s katerim je postavil svetovni rekord v enourni vožnji. Kaže, da se Moser niti za trenutek ne loči od svojega »supermoderna vozila« in da zato ne bo nastopil na Giro.

Nekateri, ki se niso podali na lov Moserjevega kolesa, pa pridno trenirajo. Zvedeli smo tudi za progno treningov: start v Kulturnem domu v Boljuncu do videmske mestne čitalnice, kjer je na voljo Vojna in mir tudi v ruščini (tu si naši preberejo odlomek slavnega dela) in nazaj.

Eden izmed naših pesnikov pravi, da bodo za trojejo ZSSDI v Lonjerju vsi domači literati pripravljeni. Ekipa bo nastopila strnjeno, brez polemik ... (lako)

Odbojka: naše šesterke v mladinskih ligah

V prvenstvih under 16 položaj precej jasen

Čeprav so lestvice zelo nepopolne in sta se prvenstvi šele začeli, je položaj v obeh mladinskih ligah under 16 na Tržaškem dokaj jasen.

V moški konkurenci (pet ekip) so borovci v minulem kolu na domačih tleh z 2:1 klonili pred CUS. To je bil prvi poraz »plavih«. Čeprav ni prišel povsem nepričakovan, so v Borovem taboru vseeno dokaj jezni. Nastopili so namreč v okrnjeni postavi in kaže, da nekatera odsotnosti niso bile povsem opravičljive. Trener Stibelj meni, da bi lahko v popolni postavi tudi zmagali. Nič ni še izgubljen, odločilno pa bo povratno srečanje, saj drugih ekip, ki bi lahko posegle v boj za vrh, menda ni. Nevarnejši je le še NP.

V A skupini ženskega prvenstva under 16 sta še brez poraza le OMA Armes in Bor. V soboto bo OMA počivala, borovke pa bodo pred lažjim

nastopom. Vse kaže, da bo o zmagovalcu odločal neposredni spopad, ki bo čez deset dni. Tretja sila skupine je nedvomno Sloga B.

V B skupini ob premoči Sloge Sklad Mitja Čuk, ki si lahko le sama za pravi prvo mesto, treba zabeležiti prvo zmago Kontovelk na račun Montasia. Glede drugega mesta je položaj zaradi velikega števila odloženih tekem skrajno nejasen, kaj več bo moč izreči po nedeljskem derbiu v Nabrežini med Sokolom in CUS, ki sta med kandidati za drugo stopničko.

Čeprav ne gre za mladinski prvenstvo, velja v tej rubriki omeniti tudi razplete v 1. moški in ženski diviziji, saj v tem prvenstvu nastopajo naše ekipe izključno z mladimi silami. Jutri ob 21. uri bo na 1. maju v Trstu derbi med še nepremaganima moškima šesterkami Bora in Sloge.

V ženski konkurenci sta se doslej izkazala tudi Sokol in Bor, vendar je

po dveh (nepopolnih) kolih vsaka cena preuranjena.

UNDER 16 - ŽENSKO

Riecreatori — Sokol 0:2 (1:15, 1:15) TRAJANJE SETOV: 8 in 8 minut SOKOL: Passarini, Cattonar, Zboogar, L. in T. Masten, Škrk.

Absolutna premoč Sokola je razvidna že iz samega rezultata, zato srečanje ne potrebuje dodatnih komentarjev. (A. P.)

Sporočilo dopisnikom

Glede na večje število sprememb pri urnikih in sedežih srečanj v raznih panogah naprošamo dopisnike (pa tudi predstavnike društev), da nas pravočasno obvestijo, da bi ne prišlo v naši tedenski rubriki »Domači šport« do neljubih napak.

mladinska košarka - v središču pozornosti

Start prvenstva propaganda

V tem tednu je uradno startalo košarkarsko prvenstvo propaganda, ki je namenjeno košarkarjem letnikov 1973 in mlajšim. Pokrajinskega prvenstva za to tekmovalno kategorijo se letos udeležuje 15 moštev, ki jih je organizator razdelil v dve tekmovalni skupini. Še posebno je razveseljivo, da bodo letos v tem tekmovalnem sodelovala štiri slovenska društva s prav tolikimi ekipami in sicer Bor, Breg, Kontovel in Sokol.

Tako A kot B skupina sta si po jakosti približno enakovredni. V prvi skupini je osem ekip, v drugi pa sedem. Kontovelova postava bo igrala v A skupini, ostali trije naši predstavniki pa v B skupini.

Prvenstvo propaganda je prvi korak na področju spravke košarke. Čas igre obsega štiri četrtine po osem minut in vsak igralec mora odigrati vsaj eno četrtino v celoti, tako da pridejo na svoj račun tudi nekoliko slabši posamezniki. V igri se uporablja žoga za minibasket, za vse ostalo pa veljajo normalna košarkarska pravila.

Bor in Sokol, ki nastopata v B skupini, sta že odigrali anticipirani srečanja prvega kola in sicer proti postavama CGI Ancifap oz. proti Ginastici. Jutri pa se bo Breg v dolinski telovadnici pomeril s prvo postavo Don Bosca. V A skupini bodo mlade Kontovelove nade v nedeljo gostovale pri ekipi Ricreatori.

Po krajši prekinitvi bo na sporedu prvo kolo povratnega dela prvenstva mladincev. Bor se bo pomeril z Libertasom, v repenski telovadnici pa bodo odigrali derbi med Poletom in Kontovelom. Dom bo tokrat počival. Po gladki zmagi v zaostalem srečanju s Servolano Leasest, bodo košarkarji Jadrana Farco opravili še zadnji nastop v prvem delu državnega kadetskega prvenstva. Rasenjejevi varovanci bodo igrali na tujem s šibko Barcolano. Ta nastop bi moral resnično biti formalnost pred začetkom tečajne druge faze prvenstva.

Deželno prvenstvo kadetov bo spet aktualno prvega marca, ko bo začetek povratnih srečanj.

V prvenstvu naraščajnikov bo Bor Adriapex spet igral v domačem okolju. V goste prihaja tokrat postava Santosa. Nabrežinski Sokol se bo na tujem pomeril z Alabardo.

Bor Adriapex, ki prepričljivo vodi v prvenstvu dečkov, bo odigral še zadnje srečanje prvega dela prvenstva. Furlanovi varovanci se bodo na lastnem igrišču spoprijeli z ekipo Ferroviaria. (Cancia)

»PROPAGANDA«

CGI ACIFAP — BOR 53:58 (28:24)
BOR: Filipič 0:2, Umer, Debeljuh 23 (3:9), Barini 2, Starec 4, Rudež 7 (1:3), Gregori 10, Posega 10 (4:8), Turk, Sciulaz 2 (2:2).

Po lepi zmagi na turnirju mesta Trst so borovci začeli s prvenstvenimi tekmami. V prvem kolu so naši zmagali proti šibki ekipi Acifap, čeprav so zaostajali skozi vso tekmo in bi si s prikazano igro zaslužili poraz. Odsotnost Pavlice se je zelo občutila. Borovci so bili na igrišču izgubljeni ter zmedeni, saj nihče ni znal vzpostaviti reda na igrišču in res malo je manjkalo, da bi si borovci zapravili prvi dve točki. Domačini so igrali zagrizeno in požrtvovalno ter bili v vodstvu do dveh minut pred koncem (53:51). K sreči, da so borov-

ci ohranili mirne živce in z boljšo igro v obrambi tesno zmagali. V borovih vrstah so vsi razočarali, predvsem pa tisti, ki že dalj časa igrajo in bi morali biti nosilci igre.

(V. Jogan)

Disciplinski ukrepi v 2. AL

V drugi nogometni amaterski ligi je bil za dve koli med drugimi diskvalificiran tudi član bazoviške Zarje Paolo Tognetti, to pa zaradi izključitve. Za eno kolo sta bila diskvalificirana tudi igralca Sossi (Campi Elisi) in Vicini (Vivai Busà), se pravi člana ekip, s katerimi se bosta Zarja oziroma Vesna pomerila v prihodnjem kolu.

POPRAVEK

V včerajšnji tedenski rubriki Ob robu naših nogometnih igrišč se je v prvem stavku članka z naslovom Več odločnosti pri vključevanju mladih vsilila neljuba napaka. Stavek se namreč pravilno glasi: »Slovenski derbi je lepa priložnost, da med številnimi gledalci (in ne italijanskimi gledalci) najdeš koga, s katerim se lahko pogovoriš o nogometu samem...«

danes igra za vas

Dušan Lapanja

Dušan Lapajne ne izhaja iz vrst tekmovalnih športnikov. Je rekreativec, ki se ukvarja z vrsto dejavnosti, ki koristijo duši in telesu, kot so ugotavljalni naši predniki. Poleg s kolesarstvom in smučanjem, se Dušan ukvarja tudi s turističnim motociklizmom. Njegov konjiček pa je športno letenje. Letalski izpit je opravil pred dobrimi desetimi leti in je odslej že nešteto krat vozil na krajših in daljših progah. Sicer je obljubil, da nas bo brezplačno peljal s svojim letalom, če bo zadel trinajstico.

Prejšnji teden je Beti Prašelj pravilno napovedala 4 izide.

totocalcio

Atalanta - Sampdoria	X
Avellino - Pisa	X
Bari - Juventus	2
Fiorentina - Roma	1 X 2
Inter - Lecce (1. pol.)	1 X
Torino - Milan	1 X
Udinese - Como	1 X
Verona - Napoli	1 X 2
Ascoli - Campobasso	1
Genoa - Catanzaro	X
Lazio - Sambenedettese	X
Rimini - Reggiana	X 2
Casertana - Messina	X

konjske dirke - konjske dirke

DIRKA TRIS

V Milanu dajemo prednost Belbuc (skupina 1), kljub temu, da bo startal penaliziran. Upoštevanja vredna naj bi bila Bella Otero (skupina X), zanimiv pa je tudi Dorval (skupina 1). Kandidatov za uspeh v Neaplju je precej. Kljub startu v drugi vrsti, naj bi imel prednost Dispaccio (skupina 2). Skupina X ponuja sposobnega Defrema, skupina 1 pa Bosmirka. Berrusco (skupina 2) ima v Bologni dobre možnosti, medtem ko naj bi bila Chiola As (skupina 1) neznanka ob povratku k dirkam.

V Firencah je favoritinja Bondessa (skupina 2), ki starta v ugodni poziciji. Napredek se pričakuje od Allogala (skupina X), medtem ko se skupina 1 ponaša z Buspin Chic.

Dox di Jesolo (skupina 1) ima dobre možnosti za uspeh v Tarantu, kjer sta v skupini 2 nevarna Tavolier in Belriccetto. Presenečenje bi lahko bil Sentiero (skupina X).

Vloga favorita v Pizi pripada konju Okay for sound (skupina X). Z ugodno težo bo startala Tilita (skupina 2), medtem ko je iz skupine 1 v dobri formi Lady Abwah.

totip

1. — prvi	1
drugi	X 1
2. — prvi	X 2
drugi	1 2
3. — prvi	2
drugi	1
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	1 2
drugi	X 2
6. — prvi	X 2
drugi	2 1

obvestila

KOŠARKARSKI KLUB SZ BOR obvešča, da bo seja danes, 21., ob 20.30 na stadionu »I. maj«.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSDI prireja danes, 21. t.m., ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu redni šahovski mesečni hitropotezni turnir.

ZSSDI obvešča, da se bo v kratkem začel tečaj za pridobitev naziva »Tecnico del basket«, ki ga organizira tržaški CAF. V ponedeljek, 24. t.m., ob 20. uri bo prvi sestanek na sedežu FIP, Ul. Venezian 5, kjer bodo udeležence seznanili s potkom tečaja. Vabljeni so vsi, ki so se na tečaj prijavili in tudi tisti, ki bi se radi naknadno vpisali.

ALPSKI ODSEK SK DEVIN organizira v nedeljo, 23. t.m., avtobusni smučarski izlet na smučišča avstrijske Koroske (Podkloster ali Dobrač). Informacije in vpisovanje pri Brunu Škrku, tel. 040/200-236.

PRIMOTOR KLUB Člani, ki nameravajo obnoviti izkaznico za leto 1986, naj sporočijo telefonsko številko, ime in priimek ter točen naslov pri ZSSDI, tel. 767304.

3 A SPORT Ob priliki tržaškega prvenstva, ki bo 23. t.m., 3 A Sport priredi avtobusni izlet v Sapado. Cena prevoza 10.000 lir. Prijave sprejema Stojan, tel. 220-423.

iz planinskega sveta

Predavateljska sezona SPDT

SPDT prireja v četrtek, 27. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2. nad.) ob 20.00 v okviru svoje predavateljske sezone predavanje znanega tržaškega planinca in pisca planinskih vodičev Etora Tomasija. Predaval bo o Kar-

Naslovna stran Tomasijeve knjige »Alta via Carnica«

nijskih Alpah, svoje besede pa bo popestril z barvnimi diapozitivi. Spomniti se moramo, da je Tomasi med drugim tudi napisal vodič o vezni planinski poti »Alta via Carnica«, ki je že razprodan.

20. jubilejne ZŠI

Dvajsete jubilejne ZŠI bodo v nedeljo, 9. marca, v Ravasclettu. Tudi tokrat jih organizira SPDT, vpisovanje ekip pa bo na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Franciška 20/2. nad., tel. 767304). SPDT prireja ob tej priliki tudi avtobusni izlet v Ravascletto (vpisovanje na ZSSDI). Člani SPDT, ki bi hoteli tekmovali za matično društvo, naj se javijo odbornikom Pavlu Fachiinu (tel. 742488) in Zvezdani Babiču (762228).

»Mednarodno posvetovanje o turnem smučanju«

Pred kratkim je bilo v Trentu »Mednarodno posvetovanje o turnem smučanju«, ki sta ga pripravila Turistični urad pokrajine Trento in uredništvo revije Alp. Slovenijo (in Jugoslavijo) je kot predstavnik Planinske zveze Slovenije zastopal Miroslav Črnivec, ki se je iz Trenta vrnil zadovoljen z ugotovitvijo, da tudi Slovenija (vsaj na nekaterih področjih) uspešno sledi tokovom po svetu. Turno smučanje so namreč obdelali z vseh zornih kotov, v dnevu in pol intenzivnih razprav pa so se seznanili s tovrstno dejavnostjo v Italiji, Avstriji, Švici, Franciji, Španiji, na Češkoslovaškem in »vedeli« tudi pri nas. Posebej so obdelali tudi področje reševanja, turno smučanje z medicinskega stališča, lavinologijo (v Franciji za opazovanje plazov že koristijo sateliti in še marsikaj). Precej skrbni povzročajo razraščajoče se »helikoptersko smučanje«, ki pa ga skušajo tudi že zakonsko omejevati.

Na razstavi, ki so jo vzporedno prikazali, je bilo med literaturo tudi nekaj slovenskih primerkov, poleg vodnikov (Turni smuki in trideželne) so bili posebne pozornosti deležni zemljevidi Planinske založbe.

Februarska številka revije Alp

Tudi februarska številka odličnega italijanskega planinskega mesečnika Alp prinaša vrsto zanimivih člankov, opremljenih z zelo okusnimi barvnimi diapozitivi. Zadnje čase revija dobiva obtožbe, da posveča vse preveč prostora prostemu plezanju, kar bo morda tudi res, vendar pa je tudi nedvomno res, da je prav prosto plezanje najbolj spektakularna alpinistična disciplina, ki se še razvija z neverjetno naglico, zato pa je tudi prav o njej pisati, kot si zasluži.

»Kako so te ostale igralke sprejele in na kakšne težave si naletela pri opravljanju funkcij igralke in trenerke?«

»Z igrankami se že več let poznamo in zato sem se zelo dobro vključila, kar mi je olajšalo delo. Na tekmah pa nam pomaga, s tem da

stična disciplina, ki se še razvija z neverjetno naglico, zato pa je tudi prav o njej pisati, kot si zasluži.

Prva daljša reportaža je iz doline Yosemite Valley, kjer so se večkrat (uspešno) poskušali tudi slovenski alpinisti. Na tem koncu Kalifornije so najtežje gladke granitne stene na svetu, prav zato pa so tako privlačne. Dosti je govora o smučanju, kar je razumljivo, saj smo v polni smučarski sezoni. Zanimiv je članek o Etni, pa tudi razne rubrike, med katerimi bi omenili »Montagne di carta« (papirnate gore) in posebno rubriko o ledenih cepinih.

Planinski vestnik štev. 2

Ta številka dolgoletnega glasila slovenskih planincev je po svoje prelomna, saj je na krmilu revije Milan Čilenšek nadomestil Marijana Krišlja. Slednji, ki je novinar na ljubljanskem radiu, sicer pa priznani planinski delavec, pisatelj in publicist, je pred nekaj leti nasledil Tineta Orla.

Najbolj zanimiv, pa tudi najdaljši članek, je poročilo Staneta Belaka o lanskeletni slovenski odpravi v vzhodno steno himalajskega očaka Daulagirija z naslovom »Katastrofalno vreme nam je 'odrezalo' vrhe«. Članek je opremljen s skicami in fotografijo. V okviru rubrike »Obraz v gorah« so predstavili figuro Fanike Bednaržik, oskrbnico Tumove kočice na Slavniku.

Vsekakor nova je zunanja oblika Planinskega vestnika, zelo dognana in z modernimi grafičnimi prijemi. Človek ga z veseljem prime v roke.

Povratke alpinistov iz Patagonije

Danes se na zagrebško letališče vrnejo domov udeleženci uspešne slovenske alpinistične odprave na Cerro Torre in Fitz Roy v Patagoniji. Že te dni nam bodo torej lahko Bogdan Biščak, Rado Fabjan, Matevž Lenarčič, Janez Jeglič, Silvo Karo, Franček Knez, Pavle Kozjek, Peter Podgornik in Matjaž Fištrovec posredovali svoje vtise. (dj)

Goriško slovensko smučarsko prvenstvo

Goriško slovensko planinsko društvo slavi letos petinsedemdesetletnico ustanovitve. Da bi zabeležili jubilej, je v načrtu nekaj pobud, med katerimi je časovno najbližja tekmovalno v veleslalomu. Društvo prireja društveno tekmovalno vsako leto, nekajkrat pa je šlo v večji napor in opravilo večje pobude, med katerimi prav gotovo izstopa Posoško smučarsko prvenstvo leta 1977.

V okviru letošnjega jubileja je mišljeno spet večje tekmovalno odprto seveda članom, a tudi drugim simpatizerjem in prijateljem, posebej pa bodo dobrodošli učenci in dijaki goriških šol s slovenskim učnim jezikom. Pravilnik je bil že objavljen, a omenimo naj, da je podoben ostalim pravilnikom tekmovalnih, ki jih prirejajo naša društva na snegu. Manifestacija bo 16. marca v Zlebeh (Nevejsko sedlo) s pričetkom ob 10. uri in nosi naslov Goriško slovensko smučarsko prvenstvo. Predvidene so številne nagrade v splošni konkurenci in v konkurenci društvenih članov. (R. A.)

snežne razmere

Forni di Sopra - Varmost 120—170; Piancavallo 190—200; Ravascletto - Zoncolan 120—175; Nevejsko sedlo 165—240; Trbiž 90—120; Auronzo 60 do 200; Cortina 80—160; Sappada 140 do 200; Nevegal 100—180; Velika planina 60—110; Krvavec 125; Jezersko 90; Kranjska gora 80; Črni vrh nad Idrijo 100; Kalič 70; Sviščaki 100; Lokve 40—60; Kanin 110—210.

Pogovor z namiznoteniško igralko, ki je letos okrepila goriško ekipo

Pomemben doprinos Vodopivčeve k uspehom Doma

Ženska namiznoteniška ekipa Doma zelo uspešno nastopa v C ligi, saj zaseda trenutno prvo mesto na lestvici skupaj s Krasom in Recoarom kljub temu, da je odigrala tekmo manj. Nihče si ni pred pričetkom prvenstva pričakoval tako dobrih rezultatov, saj so goriške igralke novinke v ligi in so še lani nastopale v deželni promocijski prvenstvu. Veliko zaslug za dobro igranje slovenskih predstavnic je treba pripisati Zlatki Vodopivci, bivši igralki NTK Vrtojba, ki je v letošnji sezoni okrepila Domove vrste. Opravlja dvojno funkcijo igralca in trenerja. Z Zlatko smo malo pokramljali, da bi nam povedala svoje vtise o nastopanju v italijanskem prvenstvu, in kako se je vključila v ekipo.

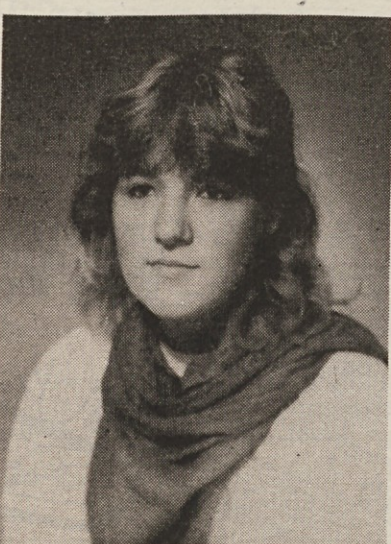
»Zlatka, najprej bi radi vedeli kje in kdaj si sploh začela z igranjem namiznega tenisa.«

»Namizni tenis sem začela igrati, ko sem bila stara 10 let. Iz prve skupine desetih deklet, ki smo se odločile, da bomo malo »popimplale« v stari dvorani v Vrtojbi, se je pod vodstvom trenerja Venčka Pajntarja kaj kmalu razvil pravi klub, ki sedaj šteje nad 40 članov, katerim sledijo 4 trenerji. Špica kluba je ženska članska ekipa, ki nastopa v 2. zvezni ligi.«

»Kateri so največji uspehi, ki si jih doseglja v dolgoletni karieri?«

»Največji uspeh predstavlja zame osvojitve drugega mesta v 2. zvezni ligi. Z veseljem pa se spominjam tudi 3. mesta, ki sem ga dosegla na državnem prvenstvu v dvojicah pri pionirskih skupaj s Tatjano Gorkeč.«

»Kako pa si se odločila, da kljub dobrim rezultatom in stalnemu vzponu, NTK Vrtojbe, prestopiš k Domu?«

»Ko sem se lani po koncu prvenstva odločila, da bom opustila namizni tenis, saj je zahtevalo nastopanje v ligi prevelik napor, še zdaleč si nisem predstavljala, da bom sploh prestopila h kakemu drugemu klubu. Z Domom pa smo v vseh teh letih imeli dobre odnose in ko sta se vodstvi obeh društev menili o morebitnem prestopu kakšne igralke k Domu; sem se z veseljem odločila, da bom lahko konkretno pomagala razvoju te športne panoge v okviru slovenskega zamejskega društva.«

»Kako so te ostale igralke sprejele in na kakšne težave si naletela pri opravljanju funkcij igralke in trenerke?«

»Z igrankami se že več let poznamo in zato sem se zelo dobro vključila, kar mi je olajšalo delo. Na tekmah pa nam pomaga, s tem da

sedi na klopi, Andrej Lukeš, sicer trener Domovih mladincev.«

»Si z dosedanjimi rezultati zadovoljna? Kakšne možnosti imate za prestop v B ligo?«

»Igralke so se letos bolj zagrizeno in intenzivno lotile, kar se je takoj poznalo v njihovi igri. Velik napredek, ki so ga naredile vse tri igralke, me je osrečil bodisi kot igralke bodisi kot trenerko. Razpolagamo s homogeno ekipo. Če bomo zaigrale odločno in prepričane v lastno moč, bomo slavile tudi v težjih srečanjih proti Recoaru in Krasu, ki se skupaj z nami potegujeta za prestop v B ligo.«

Z Zlatko bi se lahko še in še pogovarjala, a morala je na trening. Poslovila sva se z željo, da bi Domu uspelo doseči ambiciozni cilj, se pravi prvo mesto na lestvici in prestop v B ligo. (MAL)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 50.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.00, letno 3.500.00, za organizacije in podjetja mesečno 500.00, letno 5.000.00, letno nedeljski 1.200.00 din.

Plačilni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob prozornih površih 20% IVA 18%. Osmernice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

21. februarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Popolna rehabilitacija Bele Kuna

BUDIMPEŠTA — V teh dneh na številnih posvetih in znanstvenih razpravah osvetljujejo osebnost Bele Kuna, najuglednejšega, madžarskega revolucionarja, ki je bil na čelu prve proletarske države na svetu, takoj po oktobrski revoluciji. Po propadu te države zaradi intervencije romunskih in čeških čet, se je za tekel v Sovjetsko zvezo, kjer ga je Stalin 1939. leta zaradi »izdaje« obsodil na smrt. Kasneje so ga sicer rehabilitirali, vendar je šel ta proces zelo počasi, ker mu je nasprotoval Rakosi.

Sedaj skušajo njegovo delo vsestransko osvetliti čudi njegove zmote, pri tem pa zelo izstopa stališče tega revolucionarja, ki je v praksi potrdil Leninovo tezo, da proletariat lahko pride na oblast tudi po mirni poti — primer Madžarske po prvi vojni — ne pa z orožjem, kot v Rusiji 1917. leta.

Ob tej priložnosti so ugotovili, da je 1919 leta, po 133 dneh življenja propadla neka revolucija, ki je Madžare in ves proletariat na svetu navdahnila s spoznanjem, da se približuje razdobje revolucije, v katerem bo vsaka država lahko našla svoje mesto.

V ZDA ubili filipinskega časnika nasprotnika Marcosovega režima

LOS ANGELES — Direktorja tukajšnjega urada nekega filipinskega časnika, nasprotnega Marcosovemu režimu, so ubili v njegovem stanovanju. Filipinskega časnika, ki se je za stalno preselil v ZDA, je ubil poklicni morilec, skoraj gotovo po navodilih Marcosovega režima.

Oscar Salvatierra, star 38 let, oče štirih otrok, je prejšnji teden prejel anonimno pismo, v katerem so mu sporočili smrtno obsodbo. »Philippine news« je škandal za filipinsko skupnost, živečo v ZDA, je pisalo v pismu, in bi se moral sramovati, ker si Filipinec. Zaradi kriminalnih dejanj te obsojamo na smrt. Podobno pismo sta prejela še dva časnika pri tem listu z naklado 100.000 izvodov. Tukajšnji krogi trdijo, da gre za politični umor in za prenos filipinskega (Marcosovega) terorizma na ozemlje ZDA.

Smrtne obsodbe na Kitajskem zaradi posilstev

PEKING — Tri osebe, med katerimi sta tudi sinova dveh visokih funkcionarjev kitajske komunistične partije, so obsodili na smrt, ker so ugotovili, da so v zadnjih petih letih posilile veliko število žensk.

Vest so objavili vsi vodilni kitajski listi, ob njej pa še komentar, da je »zakon enak za vse« in se starši ne morejo poslužiti »fevdalnih privilegijev«, da bi preprečili pravično kazeno za svoje otroke na podlagi socialistične zakonodaje.

Zapuščinska tožba med Peronovima ženama

BUENOS AIRES — V sodni kroniki tukajšnjih listov sta se pojavili imeni dveh žena (trikrat poročenega) bivšega argentinskega predsednika Perona, in sicer legendarne Evite in bivše predsednice Isabelite. Kot piše ta Cronica in la Gaceta, je višje sodišče obsodilo Isabelito Peron, zadnjo Peronovo ženo in dedinjo njegovega celotnega premoženja, na plačilo dveh milijonov dolarjev svojem pokojno Eviti, ki je Isabelito tožila, da se je po moževi smrti polastila vsega imetja druge žene.

Čeprav je Isabelita po moževi smrti postala predsednica in je vodila možovo stranko, iz src argentinskega ljudstva ni mogla nikoli izriniti sedaj že legendarne Evite.

Reševanje na zaledenem morju

Ponekod je »konec sveta«, kadar zapade sneg. V Rimu, denimo, se ob takšnih primerih življenje povsem ustavi. Tako pa ni povsod na svetu. Ze na Dunaju so moški v primeru nekoliko večjih snežnih padavin in ob pomanjkanju prevoza dolžni, da gredo na do 5 km oddaljeno delovno mesto — peš.

Na sliki, ki je prišla iz Sahalina v Sovjetski zvezi, vidimo bolj dramatičen primer. »Brodolomci«, ki so ostali odrezani od sveta, na zaledenem morju, so si »na kopno« pomagali s tem, da so čez morje razpeli vrvi, debelo ledeno ploščo pa uporabljali kot splav.

Washington okrepi interventistično politiko

Reaganova uprava povečuje vojaško pomoč angolskim in nikaragovskim odpadnikom

NEW YORK — Predstavniki Reaganove administracije so obvestili kongres, da je administracija odobrila angolskim odpadniškim silam vojaško pomoč v višini 15 milijonov dolarjev. Otcem je predsednik Reagan v pogovoru z vodilnimi republikanskimi člani kongresa izjavil, »da bo administracija v kratkem poslala kongresu tudi predlog zakona o povečanju vojaške pomoči nikaragovski kontri«.

Pomočnik državnega sekretarja za afriška vprašanja Chester Croker je pred senatnim odborom za zunanjepolitična vprašanja prvič javno priznal, »da je administracija sprejela sklep o vojaški pomoči angolskemu odpadniškemu gibanju Unita«. Po nedavnem obisku voditelja angolskih odpadniških sil Jonasa Savimbija v Washingtonu je namreč predsednik Reagan izjavil, »da njegova administracija sicer politično podpira angolske borce za svobodo, vendar jim zaenkrat ne bo odobrila vojaške pomoči.« Finančno pomoč, ki jo bodo črpali iz fondov centralne obveščevalne službe CIA, bodo namenili za nakup protiletalskih in protitankovskih raket.

Pomočnik ameriškega državnega sekretarja za afriška vprašanja Chester Croker je sicer pred komitejem za protiobveščevalno dejavnost ameriškega kongresa izjavil, »da administracija sodi, da vojaška rešitev tega vprašanja ni mogoča,«

to je med nedavnim obiskom v Washingtonu javno priznal celo vodja angolskih odpadnikov Jonas Savimbi. Po trditvah Chesterja Crokerja si ameriška administracija še naprej prizadeva za politično rešitev zapleta na afriškem jugu, »ki bi vključevala tako umik južnoafriških čet iz Namibije, kot tudi približno 35.000 Kubancev iz Angole«. Odobritev vojaške pomoči angolskim odpadniškim silam, ki uživajo odkrito pomoč južnoafriškega rasističnega režima, naj bi po mnenju administracije »pomagala izvesti ustrezen pritisk na angolsko vlado, da bo v pogajanjih o teli vprašanjih bolj popustljiva«.

Ameriški kongres je sicer lansko leto razveljavil tako imenovani Clarkov amandma, ki administraciji prepoveduje pošiljanje vojaške pomoči angolskim disidenčnim silam. Sodeč po sedanjem razpoloženju v kongresu administraciji ne bo težko dobiti podpore za odobritev vojaške pomoči odpadniškemu gibanju Unita v Angoli.

V podobno smer so se zasukali pogovori med administracijo in kongresom o povečanju vojaške pomoči nikaragovskim protirevolucionarnim silam. Podrobnosti zakona, ki ga bo administracija prihodnji teden predložila kongresu sicer niso znane, vendar nekateri dobro obveščeni ameriški komentatorji pišejo, da bo Reagan zahteval približno 70 milijonov dolarjev za vojaško pomoč in

približno 30 milijonov dolarjev za tako imenovano humanitarno pomoč. Zaradi kritik v kongresu, da je nikaragovska kontra odgovorna za najbolj grobo kršenje človekovih pravic, bo administracija pomoč »zmanjšala« za 3 milijone dolarjev. Administracija bo od kongresa zahtevala obenem ukinitve prepovedi pošiljanja vojaške pomoči nikaragovskim upornikom in prepoved sodelovanja centralne obveščevalne službe CIA v podtalnih operacijah v Nikaragvi.

Ameriška administracija je lansko leto nikaragovski kontri odobrila tako imenovano humanitarno pomoč v višini 27 milijonov dolarjev, ki je po besedah predsednika Reagana »upornikom omogočila, da so okrepili pritisk na sandiniste.«

Reaganova administracija javno sicer poskuša ustvarjati vtis, da je za politično rešitev krize v Centralni Ameriki. Predsednik Reagan je namreč voditeljem tako imenovane skupine Contadora zagotovil, da »se ZDA zavzemajo za politično rešitev, če bo sandinistična vlada sprejela dialog z uporniški silami.« Podobno stališče zavzema ameriška administracija tudi v Angoli.

Več kot očitno je, da se je Washington odločil okrepiti intervencionistično politiko tako v Srednji Ameriki kot tudi v Angoli. Kongres, ki je še lansko leto krčevito nasprotoval takšni usmeritvi Reaganove administracije, UROŠ LIPUŠČEK

Alpinist 61 dni sam na vrhu Aconcague

SANTIAGO — Pred kratkim je španski alpinist Fernando Garrido dosegel svojevrsten svetovni rekord. Kar 61 dni je vztrajal na najvišji južnoameriški gori Aconcagua (6.959 m) ter tako potolkel rekord iz leta 1979 Francoza Nicolasa Jaegerja, ki je preživel 60 dni na vrhu perujske gore Huascaran. Jaeger je umrl dve leti kasneje v Himalaji, ko je hotel potolči svoj lastni rekord.

Fernando Garrido se je po postavljenem rekordu spustil v kraj »Plaza de Mulas«, kjer so ga čakali zaročenka ter še kakih 50 alpinistov, med katerimi so bili tudi Jugoslovani. Španski alpinist bo sestopal postopoma, saj bi mu nagel spust prav gotovo škodoval.

Šestindvajsetletni alpinist iz Saragozze je dejal, da je njegov rekord izredno važen za znanstvene raziskave, saj je dokazal, da lahko človek na višini vzdrži dosti več, kot so prvotno mislili.

Med svojim bivanjem na vrhu Aconcague je bil Garrido redno v radijski povezavi s Santiagom, vendar pa se je ta povezava zaradi izredno slabega vremena (minus 25 stopinj) prekinila za štiri dni. Le eno noč je bil v družbi z nekim drugim alpinistom, Misaelom Alvialom, ki je priplezal na vrh Aconcague.

Jože Trobec

Čenča

14.

